

ЗЕЛС
ZELS

ГЛАСИЛО

NEWSLETTER

ЗАЕДНИЦА
НА ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

ЗЕЛС

ASSOCIATION
OF THE UNITS
OF LOCAL
SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC
OF MACEDONIA
ZELS

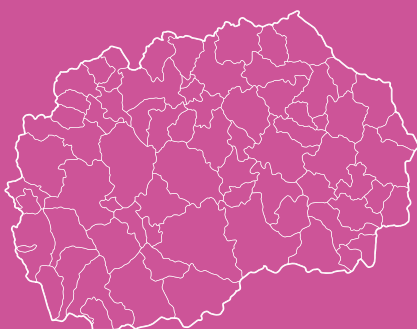
Локалните власти со клучна
улога во евроинтегративните
процеси

Local authorities with a key
role in the EU integration
process

Управниот одбор на ЗЕЛС
дискутираше и за
надоместоците за комуналии
за инвестиции

The Managing Board of ZELS
also discussed about utility
fees for investments

НОЕМВРИ 2016
NOVEMBER 2016

www.zels.org.mk

Почитувани,

Во текот на месец ноември, во Скопје се одржа тринаесеттиот состанок на Заедничкиот консултативен комитет од Комитетот на регионите на Европската Унија и Република Македонија. Првиот дел од оваа сесија беше посветен на прашањето за проширување на Унијата и разгледување на последниот извештај за напредокот на Република Македонија за исполнувањето на условите за почеток на преговорите за членство во ЕУ, што оваа година Европската комисија ѝ го предаде на нашата земја на 9 ноември, 2016 година. Беше

посочено дела локалните власти имаат клучна улога во евроинтеграционите процеси на земјата во ЕУ, дека Комитетот на регионите е поборник за проширувањето на Унијата и оти може да влијае со предочување на сиот постигнат напредок на локалните власти во земјата. ЕУ како и досега, и понатаму ќе продолжи со распределба на средства за поддршка на сите тие процеси и поддршка на развивањето на децентрализацијата во земјата. За активностите на локалните власти, но и за можностите за поголема финансиска самостојност на општините говореше градоначалникот на Боговинје, Хазби Идризи. Во вториот дел посветен на јавните набавки, за електронските постапки и за јавните аукции што ги спроведуваат општините говореше градоначалникот на Кочани, Ратко Димитровски. Беше посочено дека според студијата на Комитетот на регионите на ЕУ, регионите и општините се одговорни за 55% од јавните инвестиции. На крајот беше изнесено дека локалните власти ќе продолжат со натамошното развивање на локалната демократија и со примената на европските стандарди, како и дека се очекува влијанието на ова тело во европските институции да се подигне на уште повисоко ниво и неговата поддршка да влијае за колку што е можно поскоро да се оствари членството на нашата земја во европското семејство.

Управниот одбор на ЗЕЛС ја одржа дванаесеттата седница, на којашто меѓу другото дискутираше и за надоместоците за комуналии за инвестиции, каде што бизнис заедницата, преку проектот „Учиме од бизнис заедницата“ поттикнува да се намали надоместокот за уредување на градежното неизградено земјиште за класа на намена Г – производство, дистрибуција и сервиси. Присутните по дискусијата заклучија дека оваа иницијатива може да се прифати само доколку обврската за уредување на земјиштето е задолжителна за инвеститорот. На оваа седница Управниот одбор ги разгледа и ги усвои акциониот план, предлог-финансискиот план и планот за јавни набавки на ЗЕЛС за 2017 година, кои ќе бидат доставени на усвојување на Генералното собрание на ЗЕЛС, што на оваа седница беше утврдено да се одржи на 23 декември, 2016 година, во Скопје.

Кон крајот на ноември, во просториите на ЗЕЛС беше претставена и новата електронска платформа на Регионалната програма за сертификација на бизнис пријателски општини во Југоисточна Европа (БФЦ СЕЕ), преку која сите заинтересирани општини за стекнување со регионалниот БФЦ СЕЕ сертификат постапка и прикачувањето на доказните материјали ќе го реализираат електронски. Тоа ќе овозможи побрза и полесна комуникација на учесниците, поголема транспарентност во постапката, запазување на утврдените рокови, но исто така ќе се обезбеди и создавање на поголема база на податоци, како и можности за поголема размена и промоција на добри практики меѓу општините од регионот.

Во текот на ноември, ЗЕЛС организира и повеќе обуки за општинската администрација, меѓу кои за моделите на инвестиции на локално ниво, за законодавството и праксата во областа на енергетската ефикасност, за јакнење на локалните лидери во општините и ЈКП.

Со почит,

Душица Перишиќ

Извршен директор на ЗЕЛС

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

тел. +389 (0) 2 30 99 033, факс: +389 (0) 2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32,
1000 Скопје, Република Македонија

Извршен директор на ЗЕЛС:

Душица Перишиќ

Заменик извршен директор на ЗЕЛС:

Ардита Дема-Мехмети

Уреднички колегиум:

Весна Арсовска-Динковска, Виктор Арнаудоски

Превод: Арта Абази, Висар Полику

Лекторирал: ДИУ СТАР – ДТ ДООЕЛ Скопје

Дизајн и подготовка: ПОИНТЕР ДОО Скопје

Печатење: БРАНКО ГАПО ДООЕЛ Скопје

Dear readers,

In the course of November, in Skopje took place the thirteenth meeting of the Joint Consultative Committee between the European Union's Committee of the Regions and the Republic of Macedonia. The first part of the session was dedicated to the enlargement matter of the Union and the deliberation of the recent Report on the Progress of the Republic of Macedonia for the fulfillment of the criteria for starting the EU accession negotiations, which the European Commission handed over to our country on November 9, 2016. The local authorities were pinpointed to play a key role in the EU integration process of the country, whereas the Committee of the Regions was accentuated as an advocate of the enlargement of the Union, which may have an impact when paying attention to all the achievements of local authorities of the country. Just until now, the EU will keep on allocating funds for supporting all those processes and supporting the development of the decentralisation in the country. The mayor of Bogovinje, Hazbi Idrizi spoke of local government activities and possibilities for higher financial autonomy of municipalities. During the second part, which was dedicated to the public procurements, electronic proceedings and public auctions conducted by municipalities, a speech was delivered by the mayor of Kochani, Ratko Dimitrovski. It was accentuated that pursuant to a study carried out by the EU's Committee of the Regions, regions and municipalities are responsible for 55% of public investments. At the end, it was pointed out that the local authorities will keep on developing the local democracy and applying European standards, and that the impact of this body upon European institutions is envisaged to increase at a higher level, while its support shall reflect on sooner accession of our country into the European family.

The Managing Board of ZELS held its twelfth session at which, among other things, it discussed the utility fees for investments, wherein the business community initiates reduction of the remuneration for the arrangement of the unconstructed construction land for the G purpose category – production, distribution and services via the Project "We learn from the business community". Following the discussion, the attendees reached the conclusion that this initiative may be solely approved if the obligation for land arrangement is mandatory for the investor. At this session, the Managing Board deliberated and adopted the ZELS Action Plan, the Draft-Financial Plan and the ZELS Plan for Public Procurements for 2017, which shall be submitted for adoption to the General Assembly of ZELS, whose session was scheduled to take place on December 23, 2016 in Skopje.

By the end of November, the new electronic platform of the regional certification programme of Business-Friendly Certification in South-East Europe (BFC SEE) was presented on the premises of ZELS, on which all interested municipalities for acquiring the regional BFC SEE Certificate shall electronically conduct the procedure and upload the evidence materials. This will enable faster and easier communication between the participants, higher transparency during the procedure, observance of set deadlines, provide creation of a larger database as well as possibilities for further exchange and promotion of good practices among municipalities regionwide.

In the course of November ZELS also delivered several trainings for the municipal administration, among which on: investment models at local level; legislation and practice in the area of energy efficiency, and empowerment of the local leaders in municipalities and PUCs.

Yours sincerely,

Dusica Perisic

Executive Director of ZELS

ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

tel. +389 (0) 2 30 99 033, fax: +389 (0) 2 30 61 994
St. Kopenhagenska, No. 5, P.O. Box 32,
1000 Skopje, Republic of Macedonia

Executive Director of ZELS:

Dusica Perisic

Deputy Executive Director of ZELS:

Ardita Dema-Mehmeti

Editorial Board:

Vesna Arsovska-Dinkovska, Viktor Arnaudovski

Translated by: Arta Abazi, Visar Poliku

Proofread by: DIU STAR – DT SMLLC Skopje

Design and Preparation: POINTER LLC Skopje

Print: BRANKO GAPO SMLLC Skopje

ПРЕТСТАВНИЦИ ОД ОПШТИНСКИТЕ ОДДЕЛЕНИЈА ЗА ЛОКАЛЕН ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ ДИСКУТИРАА ЗА МОДЕЛИТЕ НА ИНВЕСТИЦИИ НА ЛОКАЛНО НИВО

REPRESENTATIVES OF MUNICIPAL DEPARTMENTS OF LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT DISCUSSED ABOUT THE INVESTMENT MODELS AT LOCAL LEVEL

„Модели на инвестиции на локално ниво“ беше темата од обуката наменета за претставниците на општинската администрација задолжени за локалниот економски развој, којашто се одржа на 4 ноември, 2016 година, во просториите на центарот за обука на ЗЕЛС. Обуката беше реализирана во соработка со Министерството за економија на Република Македонија (МЕ), претставници од ЛЕР одделенијата, а своите искуства во развивањето на локалната економија пред присутните ги изнесе и градоначалникот на општина Илинден, Жика Стојановски. На почетокот на обуката, на присутните им се обрати заменик-директорката на ЗЕЛС, Ардита Де-ма-Мехмети, која, меѓу другото, посочи дека ЗЕЛС наскоро ќе започне со подготовка на План за обуки за 2017 година, и притоа ќе се обрати до сите претставници на општинската администрација кои се членови на 15-те мрежи при ЗЕЛС, да достават свои предлози за обуки за кои имаат потреба, со цел тие да се реализираат во следната година.

Присутните имаа можност да ја слушнат презентацијата на Борка Спасовска Герасимовска од секторот за индустриска политика на Министерството за економија, која се однесуваше на обврските на општините во однос на Законот за индустриски зелени зони, како и предлог-измените на овој Закон. Беше посочено дека измените се направени со цел да се прецизираат одредени одредби и дека целиот процес бил реализиран транспарентно, врз основа на посети и направени интервјуа на 10 општини, како и со други засегнати субјекти. Заради одбирање на најдобрите практики, направена била и анализа за начинот на работа, изградба и управување со индустриски и зелени зони во неколку земји од регионот и ЕУ. Новина во овој предлог-Закон е воведувањето одредени ползности и можностите за корисниците на зоните. Се дефинираат условите за вршење дејност во индустриските

“Investment Models at Local Level” was the topic of the training intended for the municipal representatives in charge of local economic development, which took place on November 4, 2016 on ZELS Training Centre premises. The training was delivered in co-operation with the Ministry of Economy of the Republic of Macedonia (ME), representatives of LED departments, and the mayor of the Municipality of Ilinden, Zhika Stojanovski, who exchanged his experience in local economic development with the participants. At the onset of the training, the Deputy Executive Director of ZELS, Ardita Dema-Mehmeti addressed the participants, who inter alia, emphasised that ZELS shall soon commence the preparation of its 2017 Training Plan and will address all the municipal representatives who are members of 15 ZELS Networks to submit their own proposals for training they require, for the sake of delivering them in the year to come.

The participants were also able to listen to the presentation of Borka Spasovska Gerasimovska from within the Department of Industrial Policy at the Ministry of Economy, which pertained to the municipal obligations regarding the Law on Industrial Green Zones as well as draft-amendments to this law. It was pinpointed that modifications had been adjusted in order to specify certain provisions and that the overall process had been transparently conducted, based on visits and conducted interviews in 10 municipalities and other concerted sides. For the sake of choosing the best practices, an analysis on the work method, construction and management of industrial green zones in several regional and EU countries had been carried out. A novelty to this draft-law is the introduction of certain advantages and possibilities for

и зелените зони, како што е обезбедувањето правна основа со општ подзаконски акт да се пропишат поконкретно дејностите што може да се вршат во зоната. Станува збор за дејности од преработка на органска храна, производство на електрична енергија од обновливи извори на енергија и производство засновано на рециклирање. Со измените се утврдуваат и критериумите за вршење дејност во зелените зони, како: енергетска ефикасност на објектот, примена на систем за управување со животната средина, намалено загадување на воздухот, намалена бучава, систем за управување со отпад и собирање отпадни води. Обезбедена е усогласеност со одредбите од новиот Закон за општата управна постапка, со воведување нов дел „Државна помош“ (продуктивна инвестиција на корисникот, стручни усовршувања на вработените лица, помош за заштита на животната средина). Наоди и препораки за подобрување на законската рамка за индустриските зелени зони презентираше Дарко Јаневски, претставник од проект на УСАИД за инвестиции во чиста енергија.

Втората тема се однесуваше на кластерското здружување и успешните примери од практиката. Оваа сесија беше претставена од Николина Трајаноска. Беа презентирани придобивките од кластерско здружување, процесот на формирање, целите, составот, а беа претставени и политиките на кластерското здружување во Република Македонија, како и неколку успешни примери во земјата. „Мерките за поддршка на малите и средните претпријатија, со посебен осврт кон Актот за мали бизниси“ беше темата што ја претстави Сузана Арсова Костадинова. Ова претставува нова ЕУ-рамка на политики за МСП, каде што земјите од Унијата и десетте земји-кандидати за членство во ЕУ се задолжени да изготвуваат извештај за примената на мерките предвидени со тој акт, за што потоа, во извештаите се забележуваат клучните реформи и се даваат препораки за подобрување во оваа област. Во рамките на оваа тема беа претставени и политиките за развој на конкурентноста на претпријатијата во Република Македонија, како и можностите што ги дава годишната Програма за конкурентност, иновации и претприемништво. За „Странски директни инвестиции (СДИ) и претставување на Стратегијата на ЈИЕ 2020“ говореше Лидија Паскалова, која ги претстави трен-

zone users. Conditions for performing an activity in industrial and green zones are being determined, such is the provision of a legal ground with a general by-law for specific prescription of activities that may be conducted within the zone. It's about organic food processing activities, electric energy production from renewable sources of energy and recycling-based production. These amendments lay down the criteria for performing an activity in green areas such are: energy efficiency of buildings; application of the environmental management system; reduced air pollution; reduced noise; waste management system and waste water collection. The provisions have been aligned to the new Law on General Administrative Pro-

cEDURE via the introduction of a new section "State Aid" (prolific investment of the user, vocational training for the employees, assistance to protect the environment). The findings and recommendations for enhancing the legal frame for industrial green zones was showcased by Darko Janevski, representative of the USAID Clean Energy Investment Project.

The second topic referred to the cluster amalgamation and successful examples in practice. This session was presented by Nikolina Trajanoska. She showcased cluster amalgamation benefits, the process of establishment, the aims, and the composition. Presented were also clustering policies in the Republic of Macedonia along with several successful examples in the country. "Measures for supporting small and medium-sized enterprises with particular emphasis on the Law on Small Businesses" was the topic presented by Suzana Arsova Kostadinova. This is deemed a new EU policy framework for SMEs, wherein the EU countries and ten candidate countries for EU membership are bound to draw up a Report on the implementation of measures envisioned by this law; note down key reforms subsequent to reports, and give recommendations for improvements in this area. In the frames of this topic, presented were competitiveness development policies of enterprises in the Republic of Macedonia as well as possibilities offered by the Annual Programme for Competitiveness, Innovations and Entrepreneurship. As regards "Foreign Direct Investments (FDI) and presentation of the SEE 2020 Strategy", the floor was given to Lidija Paskalova, who showcased FDI trends in the country, policies for attracting investments, advantages that foreign investors acquire, priority investment sectors and other activities.

At this training, the participants had the opportunity to listen how a mayor succeeds in managing and aligning national policies to local ones in terms of general growth and economic develop-

довите на СДИ во земјава, политиките за привлекување инвестиции, поволностите што ги добиваат странските инвеститори, приоритетните сектори за вложување и други активности.

На оваа обука, присутните имаа можност да слушнат како еден градоначалник успева да управува и да ги ускладува националните со локалните политики, во насока на општ раст и развој на економијата. Градоначалникот на општина Илинден, Жика Стојановски, со задоволство ја прифати поканата од ЗЕЛС да ги изнесе своите искуства и гледишта во однос на значењето и развивањето на локалната економија, и нагласи дека токму обучените и квалитетни кадри на локално ниво, особено во ЛЕР-одделенијата имаат голем придонес и можат да дадат силен придонес за континуирано напредување на локалниот развој. Тој говореше и за неизбежната потреба од сè поголема примена и развивањето на информациско-комуникациската технологија во која било организација, вклучително и во општината. Во тој контекст посочи дека и локалните власти и целата земја, како земја во развој, своите стратегии треба најмногу да ги насочуваат во правец на развој на квалитетен кадар, развој на ИКТ, комуникациите и иновациите, а притоа со висока свест за обезбедување на факторот самоодржливост, како и заштитата на животната средина. Градоначалникот Стојановски одговараше и на прашања упатени од присутните, при што истакна дека општината може да даде силна поддршка на локалниот развој и да привлече нови инвестиции доколку има администрација со висока свест за своите работни обврски и одговорности, која има желба за постојано надградување на своите знаења, која работи тимски и каде постои заемна доверба, и сето тоа го прави во насока на обезбедување подобри услуги за граѓаните и подобрување на квалитетот на условите за живот на населението.

Последните две сесии се однесуваа на концептот, законската регулатива и можностите за јавното приватно партнерство (ЈПП) и концесиите. Претставниците од Министерството за економија, Марија Илијевска и Јетон Кучи говореха на овие теми, за кои претставниците од општините покажаа голема заинтересираност. Тие изнесоа и свои видувања во однос на актуелната законска регулатива за ЈПП и говореха за предизвиците со кои се соочуваат при спроведувањето на проектите од ваков тип. Областите каде што најмногу се применува ЈПП на локално ниво, што е утврдено во Регистарот на доделени договори за ЈПП во Министерството за економија, се: проекти за улично осветлување, за управување со паркинг простори и изградба на административни згради. Стана збор и за управната постапка за доделување концесии за експлоатација на минерални сировини и начинот на известување.

ment. The mayor of the municipality of Ilinden, Zhika Stojanovski accepted the invitation of ZELS with pleasure to exchange his experience and share his reflections on the importance and development of the local economy thus highlighting that precisely a trained and qualitative staff at local level, particularly in LED departments contributes to a large extent and may give a strong input for continuous local economic development. He also spoke of the inevitable need of higher application and development of the information and communication technology in any organization, including the municipality itself. In this respect, he pointed out that local authorities nationwide, as a developing country, should mostly channel its strategies into the development of a qualitative staff; ICT development; liaison and innovations. In this view, it shall not neglect the factor of ensuring self-sustainability and protection of the environment. To the query of the participants, the mayor believes that with an administration possessing high awareness of their knowledge, with team work and mutual trust, the municipality may give staunch support to local businessmen and attract new investments, all leading to improved life quality for the population.

The last two sessions pertained to the concept, the legislation and possibilities for public private partnership (PPP) and concessions. The representatives of the Ministry of Economy – Marija Ilievska and Jeton Kuchi addressed these topics, for which the municipal representatives demonstrated great interest, expressed their own reflections on the current legislation on PPP and spoke of the challenges they face when implementing projects of this type. The areas where PPPs are mostly applied at local level, as laid down in the Registry of granted agreements for PPPs of the Ministry of Economy, are as follows: projects on street lighting; management of parking lots and construction of administrative buildings. It was also spoken of the administrative procedure of granting concessions for exploitation of mineral raw materials and the reporting method.

ОБНОВЕН МЕМОРАНДУМОТ НА ЗЕЛС СО ЦЕНТАРОТ ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКИ

ЗЕЛС и Центарот за стручно образование и обуки (ЦСОО) го обновија Меморандумот за разбирање и соработка, потпишан уште во 2010 година со цел заемно дејствување во насока на создавање подобри услови за обезбедување квалитетни стручни кадри кои ќе одговараат на потребите на пазарот на трудот, а со тоа ќе придонесат за развивањето на локалната и националната економија. Свечениот чин на потпишувањето беше организиран во просториите на ЦСОО, на 9 ноември, 2016 година, кога истовремено беа потпишани и меморандуми со други институции со кои соработува овој Центар, меѓу кои: Стопанска комора на Македонија, Сојузот на стопански комори, Агенцијата за вработување, Организацијата на работодавачи, Занаетчиската комора, Синдикатот за образование, наука и култура.

Директорката на ЗЕЛС, Душица Перишиќ изрази задоволство од досегашната соработка, која со меморандумот и формално е потврдена и посочи дека локалните власти кои ја имаат надлежноста во основното и средното образование, но и во локалниот економски развој, преку обезбедувањето на адекватни услови за развивање на постојните и привлекување нови инвестиции во општината, најсоодветно може да ја детектираат актуелната потреба на пазарот на трудот, од соодветна стручна работна сила. Во таа насока, ЗЕЛС заедно со Сојузот на стопански комори реализира регионален проект, во кој еден дел е посветен и на ова прашање, а кој се состои од процес на исполнување на утврдени стандарди од страна на локалната власт, по чие исполнување се стекнува со регионален Сертификат за деловно поволно опкружување (БФЦ СЕЕ).

На присутните им се обрати и директорката на ЦСОО, Ајше Селмани, која посочи дека Центарот во соработка со сите надлежни институции во земјата, реализира низа активности во насока на модернизација на средното стручно образование со цел создавање на кадри кои ќе можат веднаш да се вклучат не само на домашниот, но и на меѓународниот пазар на трудот. Беше посочено дека се работи на подигање на стандардите на квалитет на тригодишното, но и за двегодишно образование, а во тек е и активности за реформирање и на четиригодишното стручно образование. Реформирани се 111 наставни програми, воведени се и нови занимања, кои се покажале досега како дефицитарни, а се работи и на националната рамка на квалификации, со што се обезбедува еден меѓународен пристап на секое занимање кое ќе го стекнат и нашите ученици.

За потребата од намалувањето на расчекорот на потребите на пазарот на трудот и побарувачката на работната сила сè повеќе се промовира практичната настава во адекватни бизнис компании, како дуалното стручно образование. За таа цел потребна е поддршка од бизнис заедницата, односно стопанствениците да ги отворат вратите за одржување на практична настава на учениците. На веб страницата на ЦСОО (<http://www.csoo.edu.mk/>) поставена е отворена електронска адреса praksa@mon.gov.mk каде секоја заинтересирана компанија може да го достави пополнетиот формулар за аплицирање, со што ќе се пријави, во нејзините простории да се одржува практичната настава на учениците. Досегашниот одзив не е голем, но се очекува тој континуирано да се зголемува со оглед на прецизно утврдената законска регулатива, која нуди поволности и за двете страни.

RENEWAL OF THE MEMORANDUM BETWEEN ZELS AND THE CENTRE FOR VOCATIONAL EDUCATION AND TRAINING

ZELS and the Centre for Vocational Education and Training (CVET) renewed the Memorandum of Understanding and Co-operation, signed since 2010 with the aim to jointly operate in view of creating better conditions for providing qualitative vocational staff, which shall respond to the labour market needs thus contributing to the development of the local and national economy. The formal signing ceremony took place on the premises of the CVET on November 9, 2016 - when memorandums with other institutions this Centre collaborates with were signed as well, among which: the Economic Chamber of Macedonia; the Macedonian Chambers of Commerce; the Employment Agency; the Organization of Employers; the Craftsmen's Chamber; the Trade Union of Education, Science and Culture.

The Director of ZELS, Dusica Perisic voiced satisfaction with the hitherto co-operation, which was formally confirmed with this memorandum, and pinpointed that municipalities which hold the competence in primary and secondary education, and in the local economic development by providing appropriate conditions for the development of existing and attraction of new investments in the municipality, may best detect the current need within the labour market with a proper vocational workforce. In this respect, ZELS along with the Macedonian Chambers of Commerce is implementing a regional project, wherein one section is dedicated to this issue, and is comprised of a process of fulfilling determined standards by the municipality, upon which it is granted a regional Business-Friendly Certificate in South-East Europe (BFC SEE).

Ajshe Selmani, the CVET Director also addressed the participants, pinpointing that in collaboration with all competent institutions nationwide, the Centre is carrying out a series of activities for modernizing the vocational secondary education aiming at creation of staff that will promptly join not only the domestic labour market, but the international one, too. She highlighted that it's spoken of raising the quality standards in three-year and two-year education, while activities for reformation of vocational four-year education are underway as well. One hundred and eleven curricula have been reformed, while new vocations, which have thus far shown to be deficient, have been introduced, too. Additionally, the national framework of qualifications is being processed, by which an international approach to each vocation to be acquired by our students would be ensured.

For the need of reducing the contradiction with labour market needs and the workforce demand, practical tuition in appropriate business companies is being more and more promoted as a dual vocational education. For this aim, the support of the business community is required, i.e. businessmen should open the doors to pupils for holding practical tuition. On the website of CVET (<http://www.csoo.edu.mk>) an open electronic address is made available praksa@mon.gov.mk on which each interested company may submit a filled-in application form and apply for practical tuition to pupils on its premises, respectively. The outcome thus far is not high, but is anticipated to continually increase taking into account the concisely stipulated legislation that offers advantages for both sides.

УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЗЕЛС ДИСКУТИРАШЕ И ЗА НАДОМЕСТОЦИТЕ ЗА КОМУНАЛИИ ЗА ИНВЕСТИЦИИ

THE MANAGING BOARD OF ZELS ALSO DISCUSSED ABOUT UTILITY FEES FOR INVESTMENTS

Управниот одбор на ЗЕЛС, на 14 ноември, 2016 година, во административната зграда на Заедницата ја одржа дванаесеттата седница, на која се дискутираше за повеќе прашања од спроведувањето на надлежностите на локалните власти, а беа донесени и повеќе заклучоци и иницијативи и усвоени значајни документи за работењето на ЗЕЛС.

Присутните членови ја разгледаа доставената иницијатива од Владата на РМ, утврдена според барањата на компаниите, во рамките на проектот „Учиме од бизнис заедницата“ за можноста за измена на Правилникот за степенот на уредување на градежното земјиште со објекти на комунална инфраструктура и начинот на утврдување на висината на трошоците за уредување во зависност од степенот на уреденост, во насока на намалување на надоместоците за комуналии за инвестиции. Беше заклучено, ЗЕЛС да упати барање до Владата, надоместокот за уредување на градежното неизградено земјиште за класа на намена Г - производство, дистрибуција и сервиси да се укине, но при тоа обврската за уредувањето на земјиштето да биде задолжителна за инвеститорот. Заклучокот произлезе од изнесените дискусии на седницата во насока дека со претходно донесената мерка, со која се намали висината на наплатата на надоместокот при издавање на одобрение за градење, а согласно важечката методологија и тоа за градежните парцели со намена Г - производство, дистрибуција и сервиси, општините добиваат намалени приходи за оваа намена, а при тоа прават огромни трошоци. Всушност пред пет години од страна на Министерството за транспорт и врски беше извршено намалување на надоместокот за уредување на градежното земјиште за 95% за објектите од група на класи за намени Г-, производство, дистрибуција и сервиси. Во Правилникот се утврди коефициент од 0,05 како и максимална висина на надоместокот за уредување на градежно земјиште, со тоа што се пропиша дека висината на трошоците за уредување на градежното земјиште не може да биде повисока од 30% од висината на просечната нето плата во РМ за последната година, помножена со коефициентот, или според податоците од Државниот завод за статистика за просечната нето плата, сумата изнесува 329 денари за м2 од површината на објектот, што е минимална сума за покривање на огромните трошоци. Присутните членови на УО посочија и на можностите кои произлегуваат од склучувањето на соодветниот договор меѓу инвеститорот и општината за уредувањето на градеж-

The Managing Board of ZELS held its twelfth session on November 14, 2016 at the administrative building of the Association, at which it discussed many matters related to the implementation of local government competences, reached several decisions, raised initiatives and adopted crucial documents for the operation of ZELS.

Present members considered the initiative submitted by the Government of RM, laid down pursuant to the demands of companies in the frameworks of the Project "We learn from the business community" regarding the possibility of amending the Rulebook on arrangement level of the construction land with communal infrastructural buildings, and the manner of determining the amount of arrangement costs varying from the arrangement level for reducing the utility fees for investments. It was concluded that ZELS shall address a request to the Government on suspending the remuneration for arrangement of unconstructed construction land for the G purpose category – production, distribution and services; whereas the arrangement of the construction land for this purpose category shall be a mandatory obligation of the investor. The conclusion stemmed from expounded discussions at the session in view of the previously adopted measure by which the remuneration collection amount all through the issuance of building permits was reduced in proportion to the effectual methodology, including building permits with G purpose – production, distribution and services, hence municipalities receive reduced revenues for this purpose, but make immense expenses.

In actuality, five years ago, the Ministry of Transport and Communications applied a reduction to the remuneration for the arrangement of the construction land by 95% for buildings belonging to the class group for G purpose – production, distribution and services. A quotient of 0.05 was laid down in the rulebook as a maximum amount of the remuneration for the arrangement of the construction land, by which the amount of expenses for the arrangement of the construction land was prescribed not to exceed 30% of the amount of the average net salary in the RM for the penultimate year, multiplied by the quotient, or pursuant to the State Statistical Office data on the average net salary, the amount is MKD 329 per 1 m2 of the building area, which is a minimum amount for coverage of immense expenses.

Present MB members also pinpointed the possibilities that arise from the conclusion of an appropriate agreement between

ното неизградено земјиште, во постапката пред издавање на одобрение за градење. Доколку општината, не е во можност во предвидените договорни рокови да ја изгради потребната инфраструктура, најчесто поради недостаток на финансиски средства, а инвеститорот секогаш е заинтересиран за што покоро започнување на деловниот потфат, можно е овој договор да биде предмет на судска постапка за наплата на надомест на штета, заради неисполнети обврски од страна на општината. За да се излезе во пресрет на барањето, но и да се забрзаат процесите за развој на стопанството, присутните се согласија да се откажат од овој надоместок, а обврската за уредување на градежното земјиште да ја преземе инвеститорот.

На оваа седница Управниот одбор ги разгледа и ги усвои Акциониот план, Предлог Финансискиот план и Планот за јавни набавки на ЗЕЛС за 2017 година, кои ќе бидат доставени на усвојување на Генералното собрание на ЗЕЛС, што на оваа седница беше закажано да се одржи на 23 декември, 2016 година, во Скопје. Беше посочено дека активностите се утврдени во согласност со Стратегискиот план на ЗЕЛС. Активности на лобирање, потоа поддршка на општините во е-услуги и јакнење на капацитетите на администрацијата преку одржување на соодветни обуки. Со оглед на законски утврдениот период на организирање на локални избори, кои треба да се одржат следната година зацртаните активности се малку редуцирани. Сепак ЗЕЛС предвиде и подготвување на ревидирано издание на Прирачник за новоизбрани претставници на локалните власти, што бесплатно го добиваат новоизбраните советници и градоначалници. Исто така, во плановите се утврдени и активности за споделување на искуството на ЗЕЛС во воспоставувањето и имплементацијата на електронското издавање на дозволи за градење, со други земји, меѓу кои Јужна Африка и емиратот Абу Даби, од каде неодамна стигнаа барања за соработка на ова поле. Беше посочено дека за следната година не се предвидени позначителни приходи од донатори, па затоа е потребно членките на ЗЕЛС да имаат посериозен однос со навремено исплаќање на членарината.

Под точката развој, беа изнесени повеќе предизвици со кои се соочуваат општините. Најпрво беше посочено дека поголем број општини, подолг период имаат проблем со ненаплатена заостаната комунална такса за улично осветлување, при што и немаат сознанија за тоа дали во даден момент е поведена судска постапка од ЕВН Македонија за наплата на долгот. ЕВН Македонија во претходниот период посочи дека судска постапка кон потрошувачите покренуваа само во делот за ненаплатениот долг за потрошена електрична енергија и дека нема основ кон сопственото тужбено барање да го приклучи и заостанатиот долг за ненаплатена комунална такса за општините. Беше договорено да се организира состанок со претставници од Управниот Одбор на ЕВН за разрешување на овој предизвик.

Присутните посочија дека има општини во кои поради одредени причини намален е бројот на службеници со овластување за располагање со градежно земјиште, сопственост на Репу-

the investor and the municipality on the arrangement of the unconstructed construction land during the procedure prior to the issuance of building permits. In case the municipality is unable to construct the required infrastructure within envisioned contracting deadlines, which is mostly due to lack of financial resources, though the investor is always interested to commence the business intervention as soon as possible, then this agreement may be subject to legal proceedings for collection of remuneration for damage due to unfulfilled commitments by the municipality. In order to meet this request halfway, and for the sake of accelerating the economic development process, the participants acceded to give up on this remuneration, whereas the investor shall undertake the obligation of arranging the construction land.

At this session, the Managing Board also deliberated and adopted the Action Plan, the Draft-Financial Plan and the ZELS Plan of Public Procurements for 2017, which shall be submitted for adoption at the session of the General Assembly of ZELS that was scheduled for December 23, 2016 in Skopje. It was pinpointed that the activities comply with the Strategic Plan of ZELS. Lobbying and advocacy activities; support to municipalities in e-services and strengthening of administrative capacities by delivering appropriate trainings. Given the legally established period of holding the local elections in the next year, set activities will be reduced. However, ZELS has also envisioned the preparation of the revised edition of the Handbook for the newly elected representatives of municipalities, which is disseminated to newly elected councillors and mayors for free. Furthermore, these plans also encompass established activities for experience exchange of ZELS in the establishment and implementation of the electronic issuance of building permits with other countries, among which the South Africa and the Emirate of Abu Dhabi, whereby co-operation requests in this area were recently delivered. It was highlighted that in the forthcoming year no considerable revenues from donors are expected, which requires graver approach by municipalities concerning timely payment of their membership fee to ZELS.

Under item miscellaneous, presented were many challenges the municipalities face. First of all, it was underscored that numerous municipalities have been encountering an issue of uncollected outstanding street lighting utility fee for a longer period, thus they are not aware whether any legal debt collection proceeding might have been initiated by EVN Macedonia. EVN Macedonia had previously emphasised that they initiated a legal proceeding against consumers solely in cases of uncollected debt for consumed electric energy, and that there is no ground towards their own lawsuit request to conjoin it with the municipality's utility fee outstanding debt. It was agreed to organize a meeting with the representatives of the Managing Board of EVN on resolving this challenge.

The attendees highlighted that there are municipalities wherein the number of officials, who hold an authorization for disposal of the construction land – property of the Republic of Macedonia, has

блика Македонија, а тоа значително се рефлектира врз спроведувањето на постапките за отуѓување на ова земјиште. Беше побарано ЗЕЛС да иницира до Министерството за транспорт и врски, организирање на обуки за службениците од општините, за да тие се стекнат со овластување за располагање со градежно земјиште сопственост на Република Македонија.

Заради одредени можности за одолговлекување на реализацијата на општинските планови, на седницата беше предложено да се иницираат законски измени, со кои ќе се овозможи елаборатите за некои објекти во постапка на легализација, да ги прави самата општина, во име на клиентот, доколку тоа е од интерес на општината. Овие предлози произлегоа заради усвојувањето на последните измени на Законот за градење со кој се овозможува доставувањето на елаборатите да се реализира дури до крајот на 2017 година.

Како предизвик за локалните власти беа посочени и активностите на давање под закуп на градежното земјиште за рекламни паноа (билборди) на повеќе години, со што се наидува на несоодветност во однос на програмите за поставување на комунална опрема, кои се едногодишни. Беше договорено да се формира работна група на претставници од општините кои ќе го разгледаат овој проблем и ќе утврдат соодветни предлози за негово разрешување.

Исто така, беше предложено да се иницира прецизирање на потребната документација за одржување, реконструкција и санација на сообраќајна инфраструктура, поради тоа што засега, разни институции бараат од општините да доставуваат различни докази.

На крајот на седницата се дискутираше и за обуките што ги посетуваат претставниците на општинската администрација, кои се организирани од други субјекти, за кои, како што рекоа градоначалниците, се трошат значителни средства од општинскиот буџет. Беше посочено дека ЗЕЛС Тренинг Центарот секоја година изработува Годишен план за обуки и тоа во консултации со градоначалниците и со општинската администрација, при што често им се излегува во пресрет и на барањата на општините за организирање на дополнителни обуки, кои не се опфатени во Планот. И покрај тоа, има појави кога одсивот на општинската администрација е мал, или лицата најавуваат присуство, но не доаѓаат, или пак обуките ги напуштаат предвремено поради превозот или од други причини, а за кои ЗЕЛС вложил административни и финансиски ресурси. Во тој контекст, членовите на УО ја истакнаа потребата од натамошно продолжување со овие активности на ЗЕЛС, особено во делот на организирање на обуки кои се однесуваат на толкување на нови закони или законски измени и дополнувања. Беше предложено ЗЕЛС да достави информација до сите градоначалници во насока на заштеда на општинските средства за испраќање на своите вработени на платени обуки, особено за обуки кои ЗЕЛС веќе ги има утврдено во Годишниот план за обуки, односно за кои е подготвен да организира и дополнителни обуки кои им се потребни на општинските службеници.

decreased due to certain reasons. This considerably reflects on the implementation of alienation procedures of this land. It was demanded that ZELS initiates organization of trainings by the Ministry of Transport and Communications for acquirement of an authorization for municipal officials for disposal of the construction land, property of the Republic of Macedonia.

Due to certain possibilities of dragging out the implementation of municipal plans, at this session legal amendments were proposed to be applied, so that the municipality itself would prepare elaborates of certain buildings undergoing a legalization procedure, on behalf of the client, and if this is in favour of the municipality. These proposals stemmed from the adoption of the penultimate amendments to the Law on Construction Land, which enables submission of elaborates by the end of 2017.

The construction land lease activities for hoardings (billboards) in several years was highlighted as a challenge of municipalities, which leads to inappropriate programmes for setting communal equipments, that last for one year. It was agreed to set up a working group of municipal representatives, who shall revise this issue and determine appropriate proposals to resolve it. It was also proposed to initiate specification of the required documentation for maintenance, reconstruction and sanitation of the road traffic infrastructure since various institutions demand submission of various types of evidence from municipalities.

At the end of the session, a discussion was led in view of trainings attended by municipal level officials, which are organized by other entities, which on the part of mayors; consume considerable funds from the municipal budget. It was underlined that the ZELS Training Centre draws up an Annual Plan of Trainings each year, which is done in consultations with mayors and the municipal officials, and the requests of municipalities on delivering additional trainings not encompassed with this plan are frequently fulfilled. Nonetheless, there are cases when the outcome by municipalities at trainings is poor or officials confirm their presence but fail to appear; they would leave the sessions early due to shuttle issues or other reasons, for which ZELS has invested administrative and financial resources. In this context, the MB members emphasised the need for further continuation of these activities of ZELS, especially in terms of organizing trainings pertaining to interpretation of new laws or amendments and supplements to the legislation. It was proposed that ZELS submits a piece of information to all mayors to save their municipal funds they use for sending their employees to paid trainings, particularly concerning trainings that ZELS has already set in its Annual Plan of Trainings, that is to say, is ready to deliver additional trainings the municipal officials require.

СРЕДБА НА ВМРЕЖУВАЊЕ НА ПРЕТСТАВНИЦИ ОД 10 ОПШТИНИ КОИ РЕАЛИЗИРААТ БУЏЕТСКИ ФОРУМСКИ СЕСИИ

Повеќе од 80 претставника од десетте општини кои учествуваат во програмата „Форуми во заедницата“ во новиот циклус на буџетски форумски процеси 2016/2017 година, ги разменуваа своите искуства на „Средбата за вмрежување“, што се одржа на 18 и 19 ноември, 2016 година, во хотелот „Изгрев“ во Струга. Тие ги изнесоа добрите практики од спроведувањето на трите форумски сесии и говореа за специфичностите на форумскиот процес во делот на формата и содржината.

На Средбата учествуваа претставници на оперативните групи, општинските координатори на форумските процеси како и претставници на одделенијата за финансии и буџет од општините: Градско, Студеничани, Брвеница, Кочани, Могила, Пехчево, Желино, Берово, Сарај и Пробиштип. Исто така присуствуваа и претставници на Швајцарската агенција за развој и соработка (СДЦ) и на Единицата за координација на форумите (ЕКФ), како и заменик директорката на ЗЕЛС, Ардита Дема-Мехмети. На средбата се придружија и модераторите и ко-модераторите на форумските процеси.

Имено, во текот на месец ноември беа одржани околу 20 форумски сесии од програмата „Форуми во заедницата“. Дискусиите и презентациите на форумите се однесуваа на расходите на општинските буџети по буџетски програми, во чии рамки се разгледуваа главно, буџетските програми за инфраструктура, локални патишта и улици, улично осветлување, водовод и канализација, спорт и култура и програмата што се однесува на Локален економски развој (ЛЕР). Граѓаните во секоја општина изнесуваа по 15 свои предлози и идеи за подобрување на трошењето на општинските средства и заедно со претставниците од општинската администрација ги утврдуваа приоритетите при креирањето на буџетите за 2017 година.

Оваа година три општини – Крива Паланка, Новаци и Демир Капија започнаа самостојно да одржуваат буџетски форумски процеси, без финансиска поддршка на СДЦ, а во претходната година тоа го сторија општините Берово, Конче, Македонски Брод, Пробиштип и Врпчиште. Тоа се одлични примери за можностите на натамошна одржливост на „форумите во заедницата“ во Република Македонија и без донаторска поддршка, што укажува на развивање на свеста на граѓаните за успешно вклучување во процесите на донесување одлуки во својата заедница.

NETWORKING MEETING BETWEEN REPRESENTATIVES OF 10 MUNICIPALITIES WHICH IMPLEMENT BUDGET FORUM SESSIONS

Over eighty representatives of ten municipalities that participate in the “Community Forums” Programme in the new cycle of budget forum processes 2016/2017 exchanged their experience at the “Networking Meeting” that took place on November 18-19, 2016 at Hotel Izgrev in Struga. They exchanged good practices from the implementation of three forum sessions and spoke of the peculiarities of the forum process in terms of its form and content.

The meeting was attended by representatives of operative groups, municipal coordinators of forum processes as well as representatives of departments of finance and budget of the municipalities of Gradsko, Studenichani, Brvenica, Kochani, Mogila, Pehchevo, Zhelino, Berovo, Saraj and Probishtip. Representatives of the Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC), of the Forum Coordination Unit (FCU) as well as the Deputy Executive Director of ZELS, Ardita Dema-Mehmeti also participated. Moderators of co-moderators of forum processes also joined the meeting.

Namely, in the course of November roughly 20 forum sessions were delivered within the “Community Forums” Programme. The discussions and presentations at these forums referred to the expenditures of municipal budgets pursuant to the budget programmes in the frameworks of which the following were mainly deliberated: budget programmes for infrastructure; local roads and streets; street lighting; water supply and sewerage; sport and culture, and the programme pertaining to the local economic development (LED). The citizens of each municipality showcased 15 proposals of theirs and ideas for improving the spending of municipal resources, and set the priorities for the creation of 2017 budgets along with municipal administration representatives.

This year, three municipalities – Kriva Palanka, Novaci and Demir Kapija commenced to independently implement the budget forum processes without the financial support of SDC, while the same was accomplished in the year before by the municipalities of Berovo, Konche, Makedonski Brod, Probishtip and Vrapchishte. These are excellent examples for the possibilities of further maintenance the “Community Forums” in the Republic of Macedonia even without donor support, which points to the development of the citizens’ awareness of successful inclusion in decision-making processes within their community, respectively.

ЛОКАЛНИТЕ ВЛАСТИ СО КЛУЧНА УЛОГА ВО ЕВРОИНТЕГРАТИВНИТЕ ПРОЦЕСИ

LOCAL AUTHORITIES WITH A KEY ROLE IN THE EU INTEGRATION PROCESS

„Ќе продолжиме да работиме на натамошно зајакнување на процесот на децентрализацијата, развивањето на локалната демократија и примената на европските стандарди. Македонија исполни поголем дел од препораките за влез во ЕУ, а општините имаа клучна улога во тоа. Затоа очекувам влијанието на ова тело во европските институции да го издигнеме на уште повисоко ниво и неговата поддршка да влијае за што поскоро обезбедување на членство на нашата земја во Европското семејство.“

Ова го истакна Коце Трајановски, претседател на ЗЕЛС, на тринаесеттиот состанок на Заедничкиот консултативен комитет меѓу Комитетот на регионите на Европската Унија и Република Македонија (ЗКК), што се одржа на 17 ноември, 2016 година, во Скопје, во организација на ЗЕЛС, на Министерството за локална самоуправа и на ЗКК. Ова тело е воспоставено во 2008 со цел да ја подготвува основата за проширувањето на Европската Унија преку унапредување на политичкиот дијалог и соработката меѓу локалните и регионалните власти. Го сочинуваат 22 делегати, по еднаесет од секоја договорна страна и исто толку заменици. Делегатите од Република Македонија се градоначалници и општински советници. Состаноците се одржуваат во Брисел и во Република Македонија а, го водат двајца ко-претседавачи, по еден од двете страни. На овој состанок пред присутните делегати се обратија и Министерката за локална самоуправа, на Република Македонија, Ширет Елези, потоа, двајцата ко-претседавачи на ЗКК, Ивица Коневиќ, градоначалник на општина Аеродром и Жан Франсоа Истас, ко-претседавач од ЗКК, Лукаш Холуб, претставник од Делегацијата на ЕУ во Република Македонија и Раит Пихелгас, известувач на Комитетот на региони за „Стратегијата за проширување и главните предизвици за 2016-2017 година“. Пред присутните се обратија и градоначалникот на Општина Боговинје, Хазби Идризи и градоначалникот на општина Кочани, Ратко Димитровски.

Трајановски пред делегатите и поканетите гости говореше и за улогата на ЗЕЛС во земјата но, и во регионот, при што рече – „Тврдам дека локалните власти и нашата заедничка организација - ЗЕЛС сме лидери во целиот регион, по многу активности. Електронските услуги, што ги применуваат сите општини веќе станаа наша „извозна“ алатка во земјите во регионот

“We will keep on working for further empowerment of the decentralisation process, the development of local democracy and the application of European standards. Macedonia met a larger part of the EU accession recommendations, whereas municipalities play a vital role therein. Thus, I expect that the impact of this body is raised at a higher level within European institutions and that its support reflects on sooner accession of our country into the European family”.

This statement was given by Koce Trajanovski, the President of ZELS, at the thirteenth meeting of the Joint Consultative Committee between the European Union's Committee of the Regions and the Republic of Macedonia (JCC), which took place on November 17, 2016 in Skopje under the organization of ZELS, the Ministry of Local Self-Government and the JCC. This body was established in 2008 with the aim to prepare the ground for the enlargement of the European Union by promoting political dialogue and co-operation between the local and regional authorities. It consists of 22 delegates, eleven from each contracting party and same number of alternates. The delegates from the Republic of Macedonia are mayors and municipal councillors. The meetings are held in Brussels and in the Republic of Macedonia, and are chaired by the two co-chairs, one from both sides. At this meeting, the attendees were addressed by the Minister of Local Self-Government of the Republic of Macedonia, Shiret Elezi; the two co-chairs of the JCC, Ivica Konevski – Mayor of the Municipality of Aerodrom and Jean-François Istasse, co-chair of JCC; Lukas Holub, representative of the EU Delegation to the Republic of Macedonia and Rait Pihelgas, rapporteur of the Committee of the Regions on the “Enlargement Strategy and main challenges for 2016-2017”. The Mayor of the Municipality of Bogovinje, Hazbi Idrizi and the Mayor of the Municipality of Kochani, Ratko Dimitrovski also addressed the participants.

Trajanovski spoke of the role of ZELS in the country and the region before the delegates and invited guests stating: “I claim that the local authorities and our common organization ZELS are both leaders in the regions in numerous activities. The electronic services, which are applied by all municipalities, became our “export” tool in regional countries and wider. The empowerment of municipal administrative capacities is a continual commitment of ZELS through the ZELS Training Centre as well as lobbying

и пошироко. Зајакнувањето на општинските административните капацитети се континуирана активност на ЗЕЛС, преку ЗЕЛС тренинг центарот, како и лобирањето кон централната власт за низа законски измени во насока на обезбедување на поквалитетно спроведување на надлежностите на локално ниво". Тој потсети дека напредокот на децентрализацијата во земјата, како и улогата на ЗЕЛС во таа насока веќе беа нотирани во досегашните извештаи на Европската комисија, при што истакна дека потребата од обезбедување на поголема финансиска независност на општините, што е нагласено како предизвик во годинашниот Извештај, всушност претставува и долгогодишна заложба на ЗЕЛС. Потребата за зголемување на зафаќањето од средствата од ДДВ во полза на локалните власти, како и поголемо одвојување од персоналниот данок се двата клучни предлога на ЗЕЛС за финансиско зајакнување на општините. – „Собирањето на локалниот данок можеби во одредени општини не е на високо ниво, како што е забележано во Извештајот, но генерално, споредено со периодот пред децентрализацијата, средствата што ги собира локалната власт се на многу повисоко ниво, и тоа како во зголемување на евиденцијата, така и во самата наплата на даноците“ рече Трајановски. Тој говореше и за второизнесените предизвик за локалните власти, посочен во Извештајот - обезбедување на балансиран регионален развој. При тоа истакна дека ЗЕЛС континуирано се залагаше за целосно имплементирање на Законот за рамномерен регионален развој и одвојување на адекватната висина на средства, при што постигна одредени позитивни резултати.

– „Нашите резултати се многу подобри и од повеќе земји од регионот, па и од некои земји кои веќе се дел од Унијата. Затоа и ќе се согласам со некои изнесени ставови дека, оваа политичка криза во земјата, можеби е и резултат од предолгото чекање на нашата земја пред портите на Унијата и дека секоја следна криза, може да биде само со посилен интензитет и со поопсежни последици. Постојано се јавуваат нови пречки. Континуираното вето од страна на јужниот сосед. Мигрантската криза од истокот која минатата година ја зафати и нашата земја, а ние покажавме комплетна спремност да се справиме со неа, при што директно беа засегнати и повеќе наши општини. Ова лето се соочуваме со BREXIT, кој индиректно придонесе за уште поголемо преиспитување на политиките на проширувањето на Унијата. Мислам дека не заслужуваме, уште да тапкаме во место и сè уште да сме на прагот на Унијата. Напротив, напорно работиме, усогласивме огромен дел од европската легислатива, применуваме европски стандарди и сме искрени во намерите да бидеме дел од Унијата“ порача на крајот од своето излагање претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски.

Градоначалникот Ивица Коневски на присутните им посака добредојде и го истакна своето задоволство од досегашната заедничка соработка. Тој информираше за предвидениот тек на состанокот, кој секогаш во есенските сесии во првиот дел е посветен на прашањето за проширувањето на Унијата и

the central government for a series of legal amendments in view of providing better implementation of competences at local level". He also reminded that the decentralisation progress in the country and the role of ZELS had already been emphasised in the European Commission's reports up to now, thus he underlined the need of providing higher financial autonomy of municipalities, which was regarded a challenge in this year's report, being considered a yearlong pledge of ZELS. The need to increase the coverage of VAT funds in favour of local authorities, as well as higher separation of the personal tax are two crucial proposals of ZELS for financial empowerment of municipalities. – "The local tax collection perhaps doesn't stand at a high level in certain municipalities, as underscored in the report, but generally, in comparison with the pre-decentralisation period, the funds collected by the local government are rather higher both in terms of record keeping and in the very collection of taxes" said Trajanovski. He also spoke of the second challenge expressed by municipalities – to ensure balanced regional development. Meanwhile, he accentuated that ZELS has continuously been committed to fully implement the Law on Balanced Regional Development and to the allocation of an appropriate amount of funds, having achieved certain positive results. "Our results are much better than those of many regional countries, even of some EU Member States. Therefore, I would agree with some of the expressed standpoints that this political crisis in the country might be due to the rather long waiting of our country in front of the Union doors, hence each forthcoming crisis may be even more severe and bring about exhaustive consequences. New hindrances constantly appear: the continual veto put by the southern neighbour; the migrant crisis from the east, which

разгледување на последниот Извештај за напредокот на Република Македонија за исполнувањето на условите за почеток за преговори за членство во ЕУ, што оваа година Европската комисија ѝ го предаде на нашата земја на 9 ноември, 2016 година. Конеvски изрази жалење што политичката криза траеше предолго во земјава и институциите беа оневозможени да ги извршуваат квалитетно и непречено своите програми, но рече дека по завршувањето на изборите, земјата уште поинтензивно ќе се зафати со исполнувањето на сите препораки за влез во Унијата.

Од страна на Министерството за локална самоуправа на Република Македонија, на присутните им се обрати министерката Ширет Елези, која ја поздрави континуираната работа на ова тело, при што истакна дека министерство ќе продолжи со активности за јакнење на локалната власт и во делот на подобрување на процесот на фискална децентрализација и на регионалниот развој, што всушност претставуваат области кои веќе се вклучени и во Програмата за локален развој 2015-2020 година. Исто така, таа рече дека и во согласност со последниот Извештај на ЕК, Владата работи во правец на исполнување на препораките за фер избори и развивање на демократијата во земјата.

Градоначалник на Општина Боговине, Хазби Идризи говореше за улогата на локалната власт во интегративниот процес на земјата кон ЕУ. Тој ги посочи предизвиците на општините, постигнатите резултати и начините до нивна поголема финансиска самостојност. За втората тема на сесијата, која се однесуваше на јавните набавки, говореше градоначалникот на Општина Кочани, Ратко Димитровски, а на поканата се одзва и директорот на Бирото за јавни набавки, Александар Аргировски. Тој ги запозна делегатите со целиот процес на одвивање на јавните набавки во нашата земја и со степенот на усогласеност на нашата законска регулатива со европските директиви од 2014. Ги посочи општините како најхрабри, кои први започнаа со електронските јавни набавки, а говореше и за 100% покривање со електронски аукции. Претставниците од ЕУ беа запознаени и со воведувањето на Советот за јавни набавки кој ја усложнува постапката, но оневозможува манипулации, а беше најавено и дека Бирото наскоро ќе излезе со нов концепт на политики за јавни набавки, со предлог на нов Закон или пак обезбедување на пообемни измени, каде што ќе биде предвидено и усогласувањето со Директивите на ЕУ од 2014 година во оваа област, каде што е предвидено до 2018 година сите јавни набавки да се реализираат во целост по електронски пат. Тоа и нема да претставува голем проблем за нашата земја бидејќи сега 30 % од јавните набавки се реализираат по електронски пат, а следната година се планира тој процент да изнесува половина од сите јавни набавки.

last year affected our country and wherein we demonstrated comprehensive readiness to tackle it, which became a direct concern of many municipalities of ours. This summer we were faced with BREXIT, which indirectly contributed to higher re-examination of the Union's enlargement policies. I consider that we do not deserve to still mark time and wait on the threshold of the Union. On the contrary, we are making efforts, we have aligned a large part of the EU acquis, we apply European standards and we intend to join the Union in good faith" highlighted the President of ZELS, Koce Trajanovski at the end of his speech.

The Mayor Ivica Konevski welcomed the participants and voiced his satisfaction with the hitherto mutual co-operation. He informed about the envisioned progress of this meeting, which is always dedicated to the enlargement matter of the Union in the first part of autumn sessions, as well as the consideration of the recent European Commission's Progress Report on the Republic of Macedonia on the fulfillment of conditions for the start of accession negotiations into the EU, which was handed over to our country on November 9, 2016. Konevski expressed regret for the extended duration of the political crisis in our country, hence the institutions were unable to successfully and incessantly implement their programmes, but accentuated that after the completion of elections, the country will intensively work on the fulfillment of all the recommendations for EU accession.

From within the Ministry of Local Self-Government of the Republic of Macedonia, the Minister Shiret Elezi addressed the participants by welcoming the continual work of this body, and highlighting that the ministry will keep on conducting activities for the empowerment of the local government in view of improving the process of fiscal decentralisation and regional development, which are in actuality deemed areas incorporated in the Local Development Programme 2015-2020. She also added that compliant to the EC's recent report, the Government shall work on the fulfillment of the last EC report recommendations for fair elections and the development of democracy in the country.

The Mayor of the Municipality of Bogovinje, Hazbi Idrizi spoke of the role of the local government in the integration process of our country into the EU. He pinpointed the municipal challenges, achieved results and ways of higher financial autonomy. The Mayor of the Municipality of Kochani, Ratko Dimitrovski spoke of the second topic of the session, which pertained to the public procurements. The Director of the Public Procurement Bureau, Aleksandar Argirovski also took the floor on this matter. He familiarized the delegates with the overall process of conducting the public procurements in our country and with the level of alignment of our legislation with the EU Directives of 2014. He underscored municipalities as the bravest to first commence the electronic public procurements, and spoke of 100% coverage of electronic auctions. The EU representatives got acquainted

На состанокот беше повикан и експерт за услуги со тендерирање, Питер Бренан, кој говореше за искуствата во јавните набавки во неговата земја, Ирска. Тој рече дека 75% од тендерите не се опфатени од директивите на ЕУ. Под 5.000 евра набавката се врши со телефонски повик

на добавувачите. Од 5 до 20 илјади евра потребно е да се достават писмени понуди, тука контактите може да се реализираат и по телефон, но не се објавуваат и нема јавен оглас. Над 25.000 евра сите тендери се објавуваат на националниот портал, а над 135.000 евра на „tenders daily“. Бренан информираше дека општините во оваа земја имаат четири милијарди вкупен буџет и дека буџетите на општините се транспарентни и јавно објавени, достапни и за добавувачите. Локалните власти објавуваат распоред на идни јавни набавки, со што им се помага на добавувачите кои однапред се запознаваат со потребите на локалните власти. Постои Централно биро за јавни набавки, на кое локалните власти му се обраќаат за добивање на совети, а за олеснување на набавките Бирото подготвува насоки и упатства за локалните власти. Со цел да им се помогне на малите претпријатија, Владата одлучила на одреден начин тие да бидат фаворизирани во јавните набавки, што не е во согласност со директивите на ЕУ, но е во согласност со националното законодавство и политиките на земјата. Компаниите, пак, може да се регистрираат на сајт, каде ги даваат и своите понуди, што е многу корисно за локалните власти, особено за договори под 25.000 евра. Ефикасен начин за успешно и брзо спроведување на набавките е да се обучат и добавувачите за постапките. Во таа насока за нив се обезбедени бесплатни обуки за девет модули, при што тие добиваат и поврат на средства доколку учествувале на обуките.

Во делот на дискусиите на делегатите, на овој 13-ти состанок на Заедничкиот консултативен комитет доминираа изјави со поддршка за нашата земја за влез во Унијата. Претставникот од Грција посочи дека соработката на локалните власти, особено од земјите соседи е многу значајна, при што додаде дека е потребно преку Комитетот на регионите да се лобира за уште поголема финансиска поддршка за проекти од регионално и локално значење. Поддршка за влез во Унијата даде и претставничката од Словенија, која истакна дека и нејзината земја имала доста отворени прашања со својот сосед, Хрватска, но никогаш не ја блокирала во нејзините аспирации за влез во Унијата. И претставникот од Романија, рече дека е непримерно да се блокира соседот во својот напредок, при што како пример наведе дека неговата земја и Молдавија имаат

with the introduction of the Public Procurements' Council, which makes the procedure complex but disables manipulations. It was also announced that the Bureau shall soon launch a new concept of public procurements' policies through a new draft-law or provision of extensive amendments, wherein the alignment with the EU Directives of 2014 in this area shall also be envisaged, thus by 2018 all public procurements shall be entirely electronically conducted. This would not pose any big issue to our country because 30% of public

procurements have thus far been electronically conducted, and this percentage is anticipated to reach half of all public procurements the year to come.

To the meeting summoned was also an expert in bid management services, Peter Brennan, who spoke of the experience in public procurements in his country, Ireland. He stated that 75% of the tenders are not encompassed in the EU Directives. For purchases below € 5000, the procurement is conducted through a phone call to the suppliers. From € 5 to 20 000 purchases, written offers shall be submitted, the communication is also established via telephone, but neither the offers, nor any announcement is published. All the tenders amounting to over € 25 000 are published on the national portal, while those exceeding € 135 000 are published on "tendersdaily". Brennan informed that the municipalities of this country have a total budget of € 4 billion, whereas municipal budgets are transparent, publicly released, and available for the suppliers. The local authorities publish a schedule of urgent public procurements, which assists the suppliers to get acquainted with local government needs in advance. There is an Office of Government Procurement, which local authorities address for obtaining advice. For the sake of facilitating the procurements, the Office draws up directions and guidelines for the local authorities. With the aim to assist small enterprises, the Government has decided to favour them in a certain way in terms of public procurements, which is not in line with the EU Directives, but complies with the national legislation and policies of the country. Companies, on their part, may register on a website, on which they could submit their offers. This comes in rather handy for the local authorities, especially for contracts below € 25 000. An efficient manner to successfully and promptly conduct the procurements is to train the suppliers on the proceedings. In this respect, free trainings for nine modules have been provided, thus obtaining a return of funds if they attend the trainings.

During the discussion part of delegates at this 13th meeting of the Joint Consultative Committee, statements for supporting our country to join the Union prevailed. The representative of Greece highlighted that the co-operation between the local authorities, particularly with the neighbouring countries is very significant, thus adding that it is necessary to lobby via the Committee of the Regions for higher financial support for projects of regional and local importance. Support for accession into the Union was also given by the representative of Slovenia, who emphasised that her country had also encountered many open issues with its neighbour Croatia, but the latter had never impeded the first in achieving its aspirations for accession into the Union. The representative of Romania stated that it is non-exemplary to impede the neighbour in achieving progress, thus taking as an example his country which shares with Moldova a province with the same name, but it had never imposed an obstacle to their good co-operation. Support for accession of our country

провинција со исто име, па тоа не било пречка за нивна добра соработка. Поддршка за пристап во ЕУ на нашата земја даде и претставникот од Унгарија, кој посочи дека европските региони и општини треба да дадат добри примери и практики, а не блокади и при тоа ги покани делегатите следната средба да се одржи во неговата земја, која е дел од Унијата и каде непосредно може да се видат одредени успешни примери што може да се имплементираат и во општините од нашата земја.

into the EU was also given by the representative of Hungary, who pinpointed that European regions and municipalities should exchange good examples and practices, not hindrances. He also extended an invitation to the delegates to the upcoming meeting that shall take place in his country, which is part of the Union and wherein certain successful examples may be noticed and be implemented in municipalities of our country.

Градоначаникот Идзирџи посочи како до поголема финансиска самостојност на општините

– „Процесот на децентрализација го гледам, пред сè, како преземање надлежности, но поткрепени со соодветни и реални финансиски механизми и буџетски дотации. Недостаток на средства најмногу се забележува во спроведување на надлежностите во образованието, што е најголемиот камен на сопнување со централната власт, веќе подолг период. Сакаме поголеми надлежности во областите култура и социјална политика, како и управувањето со противпожарните единици, но и тука има потреба од адекватна финансиска поддршка. Нашите барања се насочени да управуваме со земјоделското земјиште, со пасиштата и со шумите. Тие може да бидат голем приход за локалните власти, што би претставувал дополнителен извор на финансирање. Во однос на поттикнувањето на рамномерниот регионален развој бараме зголемување на средствата наменети за реализација на локалните проекти, а ЗЕЛС ќе лобира за свој претставник во Комисијата за избор на проекти, додека советите за регионален развој треба самостојно да ги утврдуваат приоритетните проекти и истите понатаму не треба да бидат предмет на дополнително оценување. Капиталните инвестиции, во поголем дел финансирани од централниот буџет, треба да се префрлат на општините и тие самостојно да одлучуваат какви проекти ќе реализираат. На овој начин ќе се обезбеди и фактичка финансиска децентрализација, односно општините ќе го утврдуваат својот приоритет самостојно“ посочи Хазби Идзирџи во својот говор на 13-тата седница на ЗКК.

Mayor Idrizi pinpointed how to reach higher financial autonomy of municipalities

“I regard the decentralisation process, above all, as undertaking of competences that are substantiated with appropriate and real financial mechanisms and budget grants. The lack of funds is mostly noticeable in the implementation of competences in education, which has been the largest stumbling block with the central government for a longer period. We want higher competences in the areas of culture and social policy as well as in the management of fire fighting units, but even here proper financial support is required. Our requests refer to the management of the agricultural land, pastures and forests. They may become a large income for the local authorities, which would be deemed an additional financial resource. As for the boosting of balanced regional development, we require an increase of funds intended for the implementation of local projects, and ZELS will lobby for its own representative to the Commission for selection of projects, while the councils of regional development shall independently set their priority projects, and the same shall no longer be subject to additional evaluation. Capital investments, which are mainly funded by the central budget, should be transferred to municipalities and they themselves should decide which projects will be implemented. This way, a factual financial decentralisation would be ensured, i.e. municipalities will individually set their own priority” stated Hazbi Idrizi in his address at the JCC’s 13th meeting.

Електронските аукции на јавните набавки се можност за големи заштеди на јавните средства, посочи градоначалникот Димитровски

– „Јавните набавки играат клучна улога за транспарентно работење на институциите, за превентивно дејствување од коруптивни и криминални активности, овозможуваат еднаков пристап на сите чинители на пазарната економија и се важен инструмент кој треба да овозможи ефикасна употреба на јавните средства. Рамковната спогодба и електронската аукција, претставуваат своевиден механизам за заштеда на јавните средства. Со примената на јавните аукции, општина Кочани има спроведено околу 600 постапки за доделување на договори, со што се здоби со значителни заштеди на планираниот буџет и обезбеди можност за алокација на заштедите за други потреби на општината. Според обезбедени постапки и потрошени јавни пари за јавно добро, општината се наоѓа на врвот на пирамидата за рационално искористување на јавни средства“ истакна градоначалникот Ратко Димитровски.

Electronic auctions of public procurements are a possibility for immense public funds' saving, stated Mayor Dimitrovski

“Public procurements play a vital role in transparent operation of institutions, actions for prevention of corruptive and criminal activities, enable an equal access for all stakeholders to the market economy, and represent an important instrument that shall enable efficient use of public funds. The framework agreement and the electronic auction represent a peculiar mechanism for saving public funds. By applying public auctions, the Municipality of Kochani has conducted roughly 600 contract award procedures, and acquired considerable savings of the envisioned budget and a possibility for allocation of savings for other municipal needs. Pursuant to the ensured procedures and public funds spent for public welfare, the municipality was placed at the top of the pyramid for rational use of public funds” emphasised mayor Ratko Dimitrovski.

„Македонија има потреба од ЕУ, но и ЕУ има потреба од Македонија“ - Жан Франсоа Истас, ко-претседавач на ЗКК

Жан Франсоа Истас, од ЗКК, посочи дека овие средби се многу важни во процесот на пристапување на земјата во ЕУ, бидејќи општините спроведуваат голем дел од прилагодената европска легислатива во секоја земја. Комитетот на регионите ги следи сите еволутивни промени во европските региони и општини. Тој истакна задоволство од избраната тема за дискусија на 13-тиот состанок на ЗКК, која се однесува на јавните набавки, каде што според направено истражување е утврдено дека регионите и општините се одговорни за 55% од јавните инвестиции. Студијата издадена од Комитетот на регионите (<http://cor.europa.eu>) покажала големи разлики во постапките на спроведување на јавните набавки во земјите на ЕУ. Со новото законодавство во оваа област, некои очекувања на локалните и регионалните власти се исполнети, а дел од нив се однесуваат на намалување на обврските за објавување на набавките, вклучувајќи ги и постапките за е-набавки. При тоа беше посочен и извештајот на Судот на ревизори за зајакнување на административните капацитети на нашата земја, каде што е забележано дека јавните набавки поврзани со европските инвестициски фондови се соочуваат со многу нерегуларности, за што е потребно дополнително зајакнување на административните капацитети и во овој дел. Истас потоа говореше за пристапувањето на нашата земја кон Унијата – „Комитетот на регионите не зборува во име на Европската комисија, но е поборник за проширувањето на Унијата и може да влијае со предочување на сите достигнати напредоци на локалните власти во земјата. Ние сме официјална инстанца на ЕУ, но работиме заедно со ЕК и нема да ја испуштиме приликата да ги пренесеме пораките од оваа средба, за Македонија да стане интегрален дел на ЕУ“. Тој посочи дека нашата земја досега, на патот за членство во Унијата, направила многу реформи но, дека има и одредени активности кои сè уште не се целосно реализирани. – „Европската унија сите тие напори ги цени и ја охрабрува земјата да продолжи со реформите и да

“Macedonia needs the EU, but the EU needs Macedonia, too” – Jean-François Istasse, JCC’s co-chair

Jean-François Istasse, from the JCC, highlighted that these meetings are rather important for the accession process of the country into the EU since municipalities implement a great part of the adjusted EU acquis in each country. The Committee of the Regions follows all evolutionary changes in European regions and municipalities. He voiced particular satisfaction with the elected topic of discussion at the JCC’s 13th meeting, which referred to the public procurements, wherein based on the conducted research, it had been specified that regions and municipalities are in charge of 55% of public investments. The study issued by the Committee of the Regions (<http://cor.europa.eu>) had shown larger differences in procedures for conducting public procurements in EU Member States. With the new legislation in this area, certain expectations of the local and regional authorities have been met, but some of them pertain to the reduction of procurement publicity obligations, including e-procurement

procedures. The European Court of Auditors’ report on strengthening the administrative capacities in our country was also emphasised, which had shown that public procurements related to European investment funds face many deficiencies, which required additional strengthening of administrative capacities in this area. Additionally, Istasse spoke of the accession of our country into the Union: “The Committee of the Regions is not speaking on behalf of the European Commission, but is an advocate of the enlargement of the Union and may have an impact by pinpointing the whole progress of local authorities thus far

achieved. We are an official instance of the EU, but we work together with the EC and will not let the opportunity go by without sending messages at this meeting so that Macedonia becomes an integral part of the EU”. He underscored that our country, on its way to access the Union, has made many reforms, but there are certain activities that have not yet been fully conducted. “The European Union appreciates all the efforts and encourages the country to continue with

не се откажува од евроинтегративниот курс, а постоењето на ова тело, како и денешното присуство на претставници од Унијата на овој состанок во Скопје се само уште еден дополнителен знак за поддршка што ѝ ја дава Унијата на земјата. Во тој контекст Истас рече дека Македонија има потреба од Европската унија, но и на Унијата има потреба од Македонија. На крајот од својот говор, европскиот претставник ги покани делегатите, следниот заеднички состанок да се одржи во Брисел, во јуни, на третото по ред одбележување на „Денот посветен на проширувањето на Унијата“.

„Стратегиите на локалните власти треба да се креираат според потребите на граѓаните“ - Лукаш Холуб, претставникот од Делегацијата на ЕУ во земјава

Претставникот од Делегацијата на ЕУ во Република Македонија, Лукаш Холуб, во своето обраќање пред делегатите истакна дека и во годинашниот Извештај за напредокот на нашата земја, Европската комисија дава препорака за отворање на преговорите за зачленување на Македонија во ЕУ, но таа е условена од спроведувањето на кредибилни избори и реализација на потребните реформи. – „Се надеваме дека по изборите ќе можеме да соработуваме со новата влада за реформите и да дискутираме за тоа како можат да се подобри ситуацијата. Се надеваме дека тоа ќе има добро влијание и на општините“ – рече Холуб. Тој говореше за важната улога на единиците на локалната самоуправа во евроинтегративните процеси. Посочи дека во земјава има сè уште многу општини со блокирани сметки, како и општини кои прават чести ребаланси на општинските буџети поради нивно преоптимистичко креирање, што треба да се надмине во следниот период, но исто така и да се пристапи кон креирање на стратегии на локалната власт според барањата и потребите на граѓаните. ЕУ како и досега и понатаму ќе продолжи со лоцирање на средства за поддршка на сите тие процеси, при што најави дека од 2017 година предвидени се 2,2 милиони евра за локалните власти од земјава.

„Комитетот на регионите се залага за отворање на портите на Унијата“ - Раит Пихелгас, извештувач на КР

Пред присутните со пофални зборови за напредокот на нашата земја, говореше Раит Пихелгас, градоначалник на рурална општина Амбла од Естонија и назначен извештувач на Комитетот на регионите за „Стратегијата за проширување и главните предизвици во 2016-2017 година“. – „Подложени сме на глобални промени и преиспитување на европските вредности, но треба да сме цврсти и да ги браниме тие вредности. Иако не се предвидува дополнително проширување во следниот период, сепак Комитетот на регионите се залага за отворање на портите на Унијата, со цел земјите поинтензивно да работат на својот напредок и на исполнување на европските вредности“ рече Пихелгас. Тој сподели и едно искуство на неговата земја, при нејзиниот влез во ЕУ – „Клучот на успехот на Естонија, меѓу другото беше и во воведувањето на електронското владеење, кое овозможи транспарентно владеење, но создаде и тесни врски на младите со државата. – “Кога го читав Извештајот на ЕУ за напредокот на Македонија, забележано е дека има напредок, но и проблеми. Во сите земји се случуваат одредени кризи, но важно е да се има политичка волја во земјата и политичка соработка за нејзино разрешување и постигнување на напредок. Ние знаеме дека проширувањето е нужно и дека ќе се случи, рече Пихелгас.

its reforms and not give up on the EU integration course, and the existence of this body, while the presence of Union's representatives at today's meeting in Skopje is just an additional sign for the support the Union gives to the country. In this context, Istasse said that Macedonia needs the European Union, but the Union needs Macedonia, too. At the end of his speech, the EU representative extended an invitation to the delegates to the next joint meeting that shall take place in Brussels in June, on the third in a row, celebration of the "Enlargement Day of the European Union".

“Local government strategies should be created according to the citizens’ needs” – Lukas Holub, EU Delegation representative to the country

The representative of the EU Delegation to the Republic of Macedonia, Lukas Holub, emphasised in his address to the delegates that the European Commission, in this year's progress report on our country, gives the recommendation for opening the negotiations for accession of Macedonia into the EU, but it is conditioned with the implementation of credible elections and implementation of necessary reforms. "We hope that after the elections we will be able to co-operate with the new government on reforms and discuss the improvement of the situation. We hope that it will have a positive impact on municipalities" said Holub. He spoke of the vital role of local self-government units in the EU integration process. He accentuated that municipalities with blocked accounts still exist in the country, as well as municipalities that frequently carry out a readjustment of the municipal budgets due to their rather optimistic creation, which ought to be overcome in the forthcoming period and try to create municipal strategies according to the citizens' requests and needs. The EU will keep on allocating funds, as up to now, for supporting all those proceedings, thus he announced that € 2.2 million are envisioned for municipalities in the country in 2017.

“The Committee of the Regions pledges itself to open the Union’s doors” – Rait Pihelgas, rapporteur of the CoR

Rait Pihelgas, Mayor of the rural Municipality Ambla from Estonia and appointed rapporteur of the Committee of the Regions on the “Enlargement

Strategy and main challenges for 2016-2017” addressed the participants with commendation for the progress of our country. “We are subject to global changes and re-examination of European values, but we must remain strong and defend those values. Even though no additional enlargement is anticipated in the following period, the Committee of the Regions is still committed to open the doors of the Union, so that countries would work intensively on their progress and the fulfillment of European values” said Pihelgas. He also shared the experience of his country when joining the EU – “The key to the success of Estonia was, inter alia, in the introduction of electronic governance, which enabled transparent governance and created close ties of the young population with the country. When I read the EU Progress Report on Macedonia, I noticed that despite certain progress, there are still problems. Certain crises occur in all countries, but it is important to preserve the political will in the country and the political co-operation in order to resolve them and achieve progress. We are aware that the enlargement is necessary and it will happen”, added Pihelgas.

„ЗАКОНОДАВСТВОТО И ПРАКСАТА ВО ОБЛАСТА НА ЕНЕРГЕТСКАТА ЕФИКАСНОСТ“

“LEGISLATION AND PRACTICE IN THE AREA OF ENERGY EFFICIENCY”

„Законодавството и праксата во областа на енергетската ефикасност“ беше темата на втората по ред обука, што се одржа во организација на ЗЕЛС и Проектот за инвестиции во чиста енергија, што е финансиран од УСАИД, а имплементиран од Винрок. Обуката се одржа на 11 ноември, 2017 година, во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, а беа поканети одговорните лица за енергетска ефикасност и лицата што работат на одобренја за градење, од општините. Целта на овие обуки е да се зајакнат капацитетите на административните службеници и институциите на локално ниво во однос на примената на законодавството, поврзано со енергетска ефикасност (ЕЕ), како и да се презентираат можности за финансирање и имплементација на проекти за подобрување на ЕЕ.

Претставниците од Агенцијата за енергетика, Станиславка Николовска и Панче Атанасовски ги претставија стратегиските документи и обврските на локалните власти утврдени во законодавството во областа на енергетска ефикасност (ЕЕ), а претставници од општините: Кисела Вода, Чаир и Карпош ги презентираа своите локалните искуства во реализацијата на проекти од оваа област. На обуката беа презентирани можностите за финансирање на проекти за ЕЕ, како и за тоа што е потребно да се знае за подзаконските акти за означување на потрошувачка и еко-дизајн на производи што користат енергија и за упатството за набавка на ЕЕ производи. Пред присутните беше претставена и Мрежата на енергетски ефикасни главни градови во југоисточна Европа и Повелбата на градоначалници.

Претставниците од Агенцијата говореа за најзначајните национални енергетски политики и прописи, меѓу кои Стратегијата за унапредување на енергетската ефикасност на РМ до 2020 година, Стратегија за развој на енергетиката во РМ до 2030 година, Стратегија за искористување на обновливи извори на енергија во РМ до 2020 година, потоа Законот за енергетика, Правилникот за енергетски карактеристики на згради и Правилникот за енергетска контрола. Беа посочени обврските за локалните власти кои произлегуваат од Законот за енергетика, во однос на тригодишната програма, која по предлог на градоначалникот и по претходно донесено мислење од Агенцијата, ја усвојува советот на ЕЛС. До крај на месец фев-

“Legislation and practice in the area of energy efficiency” was the topic of the second, in a row, training that took place under the organisation of ZELS and the USAID - funded Clean Energy Investment Project, implemented by Winrock. The training was delivered on 11 November 2016 on ZELS Training Centre premises, to which summoned were municipal employees in charge of energy efficiency and municipal employees coping with building permits. The aim of these trainings is to empower the municipal level officials' capacities and the capacities of local level institutions appertaining to the application of the legislation related to the energy efficiency (EE) as well as to showcase funding possibilities, and implementation of projects on improvement of EE.

The representatives of the Energy Agency, Stanislavka Nikolovska and Pance Atanasovski showcased the strategic documents and the obligations of municipalities as stipulated by the legislation on energy efficiency (EE), whereas the municipal representatives of Kisela Voda, Chair and Karposh exchanged their local experience gained throughout the implementation of projects in this area. Possibilities of funding EE projects were presented at this training, as well as what is necessary to know about the by-laws on marking the consumption and eco-design of products that use energy and the guideline for procurement of EE products. To the participants presented was the Network of Energy Efficient Capital Cities in South-East Europe and the Charter of Mayors.

The representatives of the aforementioned Agency spoke of the most significant national energy policies and regulations, among which the Strategy for Promoting Energy Efficiency of the RM until 2020; the Strategy of RM for Energy Development until 2030; the Strategy for the Use of Renewable Energy Sources of RM until 2020; the Law on Energy; the Rulebook on Energy Characteristics of Buildings, and the Rulebook on Energy Supervision. The obligations of municipalities stemming from the Law on Energy regarding the three-year programme were also pinpointed, which are adopted by the municipal council at the mayor's proposal and upon previously obtained opinion from the Agency. By the end of February, the municipality submits an annual plan of the current

руари, локалната власт до Агенцијата секоја година поднесува Годишен план за тековната година, како и информација за спроведувањето на програмата за претходната година. Во согласност со Законот за енергетика, локалната власт има обврска да изработи и анализа за годишна потрошувачка на енергија и да врши мониторинг на потрошувачката на енергија, за што е утврден и Правилник за информациона систем за следење и управување со потрошувачката на енергија кај лицата од јавниот сектор. Од Агенцијата ги посочија и обврските на инвеститорите при проектирање и изградба на згради, како и обврските на ЕЛС при издавање на одобренја за градба, од аспект на ЕЕ. Беа посочени минималните барања за енергетска ефикасност и условите за проектирање и градба на нови и значителни реконструкции на постојните згради или градежни единици, од аспект на ЕЕ, во согласност со методологијата од Правилникот за енергетски карактеристики на згради. Беше посочено дека сè уште нема изработено правилник, со оформени прилози, што ќе им помогне на ЕЛС во изготвувањето на тригодишните програми за ЕЕ, но беше посочено дека со проект на Светска банка изготвени се образци за оваа програма, како и за едногодишните акциони планови на локалните власти, кои може да се најдат на www.ea.gov.mk. Подетално беа разгледани содржините на образецот на тригодишниот план, како и образецот на општинскиот акционен план за ЕЕ во однос на податоците што треба општината да ги изнесе во нив.

Присутните претставници од локалната власт посочија на потребата за поголемо инволвирање на локалните власти при донесувањето на законската регулатива, потребата од итни измени во одредени стратегиски документи, меѓу кои е и Стратегија за развој на енергетиката во РМ до 2030 година, како и потребата од измени во Законот за енергетика, односно донесување на повеќе посебни закони за областите кои се регулирани во овој Закон. Потоа беше посочено дека од големо значење е дејствувањето за запазување на искористување на обновливи извори на енергија уште при подготовката на генералните, како и деталните урбанистички планови, а потоа и при градбата на самите објекти, каде што локалната власт има голема улога. Беше забележано дека одложувањето на примената на одредени законски решенија, до влегувањето на земјата во ЕУ само ќе го уназади овој процес, особено што голем број на општини навремено ги започнаа подготовките и досега вложија во зајакнувањето на своите административни капацитети.

Славко Митовски од општина Кисела Вода, посочи повеќе проекти што досега ги реализирала општината во однос на греењето во училиштата и градинките, па и во самиот административен простор на општината, каде резултатите покажа-

year to the Agency, as well as information on the programme implementation for the previous year. In conformity with the Law on Energy, the municipality is bound to draw up an analysis on annual energy consumption, and carry out monitoring over the energy consumption, for which a Rulebook on the information system for monitoring and management of energy consumption is laid down for public sector entities. From within the Agency, they pinpointed the obligations of investors all the way through the designing and construction of buildings, as well as municipal obligations whilst issuing building permits from the aspect of EE. Highlighted were minimum requests on energy efficiency and the requirements for designing and construction of new and considerable reconstruction of existing buildings or construction units from the aspect of EE in conformity with the methodology of the Rulebook on energy characteristics of buildings. It was underscored that no rulebook with formulated attachments has thus far been drafted, which shall assist the municipalities in drawing up the three-year programmes of EE, but it was also pinpointed that with a project of the World Bank drafted were forms for this programme, as well as one-year action plans of municipalities, which are available on www.ea.gov.mk. The content of the form of the three-year plan was thoroughly deliberated in view of the data that the municipality shall incorporate therein.

Present municipal representatives pointed out the need of higher involvement of municipalities during the adoption of the legislation; the need of urgent modifications to certain strategic documents, among which the Strategy of RM for Energy Development until 2030; as well as the need for amendments to the Law on Energy, i.e. adoption of further special laws for areas that are regulated with this law. Furthermore, it was underlined that the observance of absorbing renewable sources of energy is of utmost significance even during the preparation of general and detailed urban plans, even in the construction of the very buildings, wherein the municipality figures prominently. It was underlined that the postponement of the application of certain legal solutions till the admission of the country to the EU would solely backslide this process, especially because numerous municipalities timely commenced their preparations and have thus far invested in the empowerment of their own administrative capacities.

Slavko Mitovski from the municipality of Kisela Voda emphasised many projects that have so far been implemented by the municipality in view of heating in schools and kindergartens, and the very administrative area of the municipality, wherein the outcomes have demonstrated immense energy savings, and by that

ле огромни заштеди во енергија, а со тоа и на финансиски средства. Митовски презентираше податоци од тригодишната Програма за ЕЕ на општината, од Акциониот план и од Извештајот за реализација на програма за ЕЕ

Од општина Карпош, Љупчо Димов, пред колегите од другите општини, ги презентираше искуствата во примената на обновливи извори на енергија во објектите кои се во надлежност на општината. Беше посочено дека и во услови на недостаток на Фонд за енергетска ефикасност и други поволни банкарски механизми за оваа намена, инвестициите што локалните власти ги прават со сопствени средства покажуваат дека со заштедата што ја остваруваат ја оправдуваат нивната реализација. При тоа беше посочена и потребата за обезбедување на широки субвенции за оваа намена со цел реализација на крајните придобивки, односно намалување на емисии на CO₂ и позитивното влијание на ублажување на климатските промени.

Од општина Чаир, беше изнесен проектот за модернизација на системот за јавно осветлување во Општината, реализиран по пат на јавно-приватно партнерство. Со реконструкција на уличното осветлување во општината, обезбеден е нејзин нов и модерен изглед, поквалитетна услуга за граѓаните, подобри услови за одвивање на сообраќајот, а исто така намалена е потрошувачката на електрична енергија, но и трошоци што досега ги одвојувала за оваа намена. Пред присутните на обуката беа презентирани и други проекти за подобрување на енергетската ефикасност во јавните објекти на општината, особено оние кои се реализирани во училиштата.

Присутните ја оценија обуката како многу успешна бидејќи им овозможи да споделат искуства и да слушнат многу добри практики од ЕЕ, но исто така да ги изнесат и предизвиците со кои се соочуваат при имплементирањето на законските обврски, како и при реализацијата на проектите од ЕЕ и обновливи извори на енергија.

financial funds. Mitovski showcased the data of the three-year EE Programme of the municipality, the action plan and the report on the implementation of the EE Programme.

Ljupco Dimov from the municipality of Karposh presented to his counterparts of other municipalities his experience in applying renewable sources of energy within buildings in the municipal competence. It was underlined that in circumstances of shortage of an Energy Efficiency Fund and other favourable banking mechanisms for this purpose, the investments made by municipalities with their own funds show that by the savings they make, they justify their use. Meanwhile, highlighted was the need of providing extensive subsidies for this purpose with the aim to achieve final benefits, that is to say, reduction of CO₂ emissions, and a positive impact of mitigating the climate changes.

From the municipality of Chair, presented was the project on modernisation of the public lighting system in the municipality, implemented by means of a public-private partnership. The reconstruction of the street lighting in the municipality provided a new, modern image; qualitative service to the citizens; better conditions for traffic flow; reduction of electric energy consumption and of costs the municipality had up to now used for this purpose. To the training participants showcased were also other projects on improvement of energy efficiency in public buildings of the municipality, particularly those implemented in schools.

The participants assessed the training as rather successful since they it enabled them to exchange their experience and learn more about good EE practices, and share the challenges they encounter during the implementation of legal obligations, as well as throughout the implementation of EE projects and renewable energy sources.

РАКОВОДНИ ЛИЦА ОД ОПШТИНИТЕ И ОД ЈКП УЧЕСТВУВАА НА ОБУКА ЗА ЛОКАЛНИ ЛИДЕРИ

Застарена инфраструктура на јавните комунални претпријатија, недостаток на финансиски средства за спроведување на адекватни инвестирања во нивните мрежи, неутврден попис на подземниот катастар, недоволна заемна соработка на ЈКП со нивните основачи-општините, потреба од усовршување на институционалното и организациското работење. Тоа се дел од предизвиците со кои се соочуваат јавните комунални претпријатија и општините, а кои беа изнесени на втората обука во рамките на Регионалниот проект „Локални лидери во Југоисточна Европа“ што се одржа во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, на 15 и 16 ноември, 2016 година. Обуката ја проследија околу триесет раководни лица од општините и јавните комунални претпријатија (ЈКП) и беше посветена на темите: „Ефикасна организација и ефективен менаџмент на комуналните услуги“ и „Стратешко програмско планирање и менаџмент базирани на резултати“. Овој Регионален проект се спроведува партнерски од асоцијациите на локални власти од четири земји (Македонија, Босна и Херцеговина, Хрватска и Србија), Мрежата на асоцијации на локални власти во ЈИЕ – НАЛАС и ГИЗ.

Целта на обуката е учесниците да се запознаат со условите за добивање на средства од надворешните фондови, како и да се оспособат да ги направат неопходните подготовки за спроведување на инфраструктурни инвестициски проекти, кои ќе придонесат за подобрување на услугите со снабдување со вода и услугите поврзани со отпадните води.

MANAGERS FROM MUNICIPALITIES AND PUCs ATTENDED THE TRAINING FOR LOCAL LEADERS

Outdated infrastructure of public utility companies; lack of financial resources in implementing appropriate investments within their networks; non-defined register of the underground cadastre; lack of mutual co-operation between PUCs and their founders – municipalities; need of advancement of institutional and organizational operations. These are some of the challenges faced by public utility companies and municipalities, which were exchanged at the second training in the frameworks of the Regional Project “Local Leaders in South-East Europe: Lead for Change”, held on the premises of the ZELS Training Centre, on November 15-16, 2016. The training was attended by roughly thirty managers from municipalities and public utility companies (PUC) and was dedicated to the topics as follows: “Efficient organisation and effective management of communal services” and “Results-based strategic program planning and management”. This regional project is implemented in partnership with local government associations of four countries (Macedonia, Bosnia and Herzegovina, Croatia and Serbia), the Network of Associations of Local Authorities in South-East Europe – NALAS and GIZ.

The aim of this training was to familiarize the participants with the conditions of obtaining resources from external funds as well as to train them regarding necessary preparations for the implementation of infrastructure investment projects, which shall contribute to the improvement of water supply services and services pertinent to waste waters.

На обуката беше посочено дека институциите не се доволно подготвени за искористување на средства од меѓународните и европските финансиски фондови, кои сè повеќе стануваат достапни и за нашата земја. Комуналните претпријатија, но и општините, немаат доволно обучени кадровски ресурси за подготовка на проекти за аплицирање на средства за капитални инвестиции во областите кои се однесуваат на подобрување на услугите за вода и отпадни води за граѓаните, а сè повеќе е забележана недоволна соработка при изработувањето на вакви проекти. Од тие причини оваа обука претставуваше еден вид платформа за согласување, утврдување и начин на спроведување на активности во правец на идентификување, изработка, апликација и реализација на големите инфраструктурни проекти од страна на ЈКП и општините.

Обучувачите посочија клучни области на дејствување за надминување на предизвиците, кои може да се утврдат во три сегменти. Првенствено утврдување на инвентарот на ЈКП во однос на постојната инфраструктура и нејзиниот квалитет, како и нејзиното прецизно лоцирање со подземен катастар, потоа континуирано менување на воспоставениот однос на овие институции кон крајните корисници и пред сè обезбедување на анализи за утврдување на количеството на вода што влегува и излегува од водоводните водни системи, како и состојбите кај отпадните води. Беше истакнато дека бизнис планирањето се наметнува како нужна потреба за менаџирање на овие претпријатија и интензивирање на соработката на ЈКП со општината, како нивен основач. Учесниците на обуката посочија дека во јавните комунални претпријатија, па и

During this training, it was pinpointed that institutions are not sufficiently prepared to absorb the resources from international and European financial funds, which are becoming more and more available for our country. Both utility companies and municipalities have no sufficient vocational human capacities required for the preparation of projects for application for funds for capital investments in areas that refer to the improvement of water supply services and waste waters for the citizens, while insufficient co-operation throughout the preparation of such projects is also becoming more and more evident. Due to these reasons, this training was deemed a form of a platform for compliance, identification and manner of conducting activities in view of identifying, preparing, applying and implementing big infrastructure projects by PUCs and municipalities.

The trainers pointed out crucial areas of action for overcoming the challenges, which may be defined in three segments. First comes the ascertainment of the PUC's inventory regarding the existing infrastructure and its quality, including its concise sitting with the underground cadastre, and then constant substitution of the established relationship of these institutions with the end-users even prior to the provision of analyses for determining the amount of water that enters and is released from the water supply systems, and the state of play in waste water systems. Business planning was emphasised to be imposed as an indispensable need for the management of these enterprises and intensive co-operation between the PUC and the municipality, as their founder, respectively. The training participants accentuated that there is a concern for possibilities in public utility

во општините постои загриженост за можностите, квалитетно да се одговори на барањата поврзани со новите предизвици што ги нудат меѓународните и европските фондови, како и за адекватно спроведување на новите законски промени во земјата (новиот Закон за утврдување на цента на водата, преку регулаторно тело), без соодветно стручно надградување и обучување на кадровските капацитети со кои располагаат, а при тоа ја потенцираа и потребата од задржување на квалитетни, обучени кадри кои континуирано ќе ги пренесуваат стекнатите знаења на хоризонтално и на вертикално ниво и потреба од поголемо одвојување на финансиски средства за подобрување на водоводните услуги, но и утврдување на соодветни начини за рационално користење и на финансиските и на водните ресурси. Обучувачите ја посочија потребата да се интензивира примената на пристапот „Top-down“ и засилено да се работи на подигање на свесноста за градењето на капацитетите и примената на современи алатки во менаџментот на ЈП, односно зајакнување на капацитетот на Менаџерското ниво во ЈП во делот на лидерството, стратегиското (бизнис) планирање што ќе резултира со промени во организационата структура, воведување на нови техники и пракса и воопшто континуирано подобрување на институционалните перформанси.

Ова е втор циклус на обуки и е предвидено да се одржат единаесет нови обуки. Се очекува дека во 2017 пристапот на ЛЛ ЈИЕ ќе биде унапреден во соработка со добро познати партнери инволвирани во меѓународниот развој, меѓународни финансиски институции (МФИ) и ЛВА од други земји од ЈИЕ.

companies and in municipalities to best address the requests related to new challenges offered by international and European funds as well as to properly enforce new legal amendments in the country (the new Law on Setting Prices of Water Services via the regulatory body) without any proper vocational upgrading and training of the human capacities they have at their disposal. Meanwhile, they also highlighted the need of retaining qualitative and trained employees, who shall continuously transfer their gained knowledge at both horizontal and vertical level, and the need of higher separation of financial resources for the improvement of water supply services as well as for laying down proper ways to rationally use financial and water resources. The trainers underlined the need of intensifying the application of the “top-down” approach by working intensively on raising the awareness of capacity building and the application of contemporary tools in the management of the public enterprises, i.e. to empower the capacity at managerial level in the PE in the section of leadership, strategic (business) planning, which shall bring about alterations to the organizational composition, introduction of new techniques and practices, and continual improvement of institutional performance, in general.

This is the second cycle of trainings and eleven new trainings are anticipated to be delivered. In 2017, the LL SEE approach is envisioned to be promoted in co-operation with well-known partners in charge of international development, international financial institutions (IFI) and LGAs of other SEE countries.

НОВАТА ЕЛЕКТРОНСКА ПЛАТФОРМА НА БФЦ СЕЕ ПРОГРАМАТА ПРЕЗЕНТИРАНА ВО ЗЕЛС

Во рамките на Регионалната програма за сертификација на бизнис пријателски општини во Југоисточна Европа (БФЦ СЕЕ) воспоставена е електронска платформа која ќе овозможи јакнење на структурата на Регионалната БФЦ мрежа и ќе овозможи комплетна автоматизација на целиот процес на сертификарањето на општините. Во тој контекст, на 29 ноември, 2016 година, во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот, беше промовиран новиот софтвер од страна на НАЛЕД, техничкиот секретаријат на Регионалната БФЦ мрежа и претставниците од ИТ компанијата кои ја изработија оваа електронска алатка. Средства беа обезбедени од донација од Регионалниот совет за соработка (РСС). Тие пред присутните БФЦ евалuatorи и верификаторите од Република Македонија и пред претставниците од ЗЕЛС единицата за поддршка на е-услуги (ЗЕПЕ) ги претставија перформансите на овој електронски систем, при што имаа можност да слушнат одредени забелешки и предлози во насока на негово дополнување и надградување. Софтверот е доста флексибилен и овозможува додавање или менување на модули за натамошно усовршувања на БФЦ Програмата. Секоја заинтересирана општина, која ќе сака да се стекне со БФЦ СЕЕ сертификатот, од почетокот на следната година, пријавувањето ќе го направи по електронски пат, при што и сите доказни материјали за исполнување на утврдените 12 критериуми од Програмата ќе ги прикачи електронски на системот. Освен за општините, софтверот е наменет и за евалuatorите и верификаторите кои проверката на доказите, утврдувањето на бодовите, подготовката и доставувањето на извештите, исто така ќе го вршат електронски. На тој начин

NEW ELECTRONIC PLATFORM OF THE BFC SEE PROGRAMME PRESENTED IN ZELS

In the frameworks of the Regional Certification Programme of the Business-Friendly Certification in South-East Europe (BFC SEE), an electronic platform was established which shall enable empowerment of the Regional BFC Network structure and full automation of the whole certification process of municipalities. In this context, on November 29, 2016 on the premises of the ZELS Training Centre the new software was launched by NAL-AS, the Technical Secretariat of the Regional BFC Network and representatives of the IT company that designed this electronic tool. The resources were provided with a donation by the Regional Cooperation Council (RCC). They showcased to present BFC evaluators and verifiers of the Republic of Macedonia and representatives of the ZELS Unit for Support of E-Services (ZEPE) the performances of this electronic system, thus the first were able to pay attention to certain remarks and proposals in view of complementing or upgrading it. The software is rather flexible and enables adding or modifying any module for further advancement of the BFC Programme. Each concerted municipality, which would prefer to be graded with the BFC SEE Certificate, may electronically apply at the onset of the upcoming year thus electronically uploading all evidence materials in this system for the fulfillment of 12 set criteria of this Programme. Except for municipalities, the software is also intended for the evaluators and verifiers who shall electronically examine the pieces of evidence, the evaluation, the preparation and the submission of reports. This way, faster and easier communication between the partic-

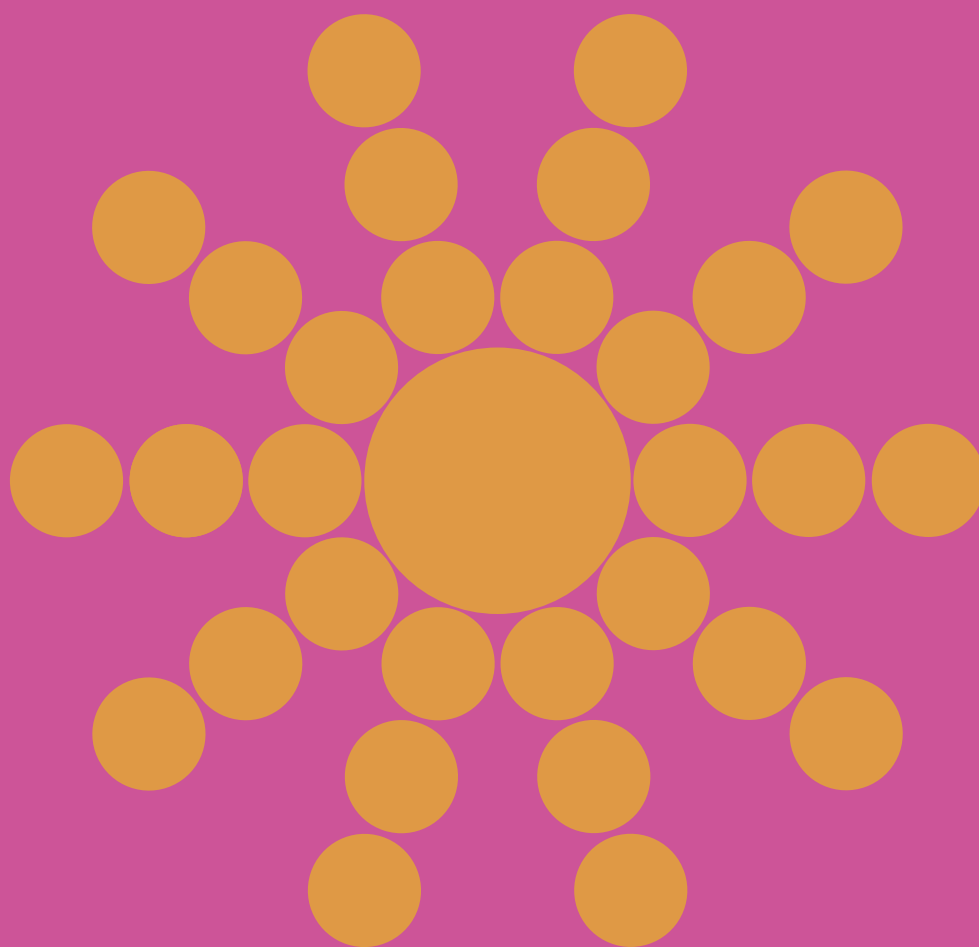
ќе се овозможи побрза и полесна комуникација на учесниците, поголема транспарентност во постапката, запazuвање на утврдените рокови, но исто така ќе се обезбеди и создавање на поголема база на податоци, како и можности за поголема размена и промоција на добри практики меѓу општините од регионот. Сите земји кои се вклучени во БФЦ Програмата (Македонија, Србија, Хрватска, Црна Гора и Федерација на Босна и Херцеговина и Република Српска) ќе имаат можност системот да го користат на својот јазик. Имено, софтверот е заснован на третото по ред издание на Прирачникот на БФЦ, што е веќе речиси целосно изработен и во него се внесени одредени новини на Програмата, кои се темелат на забелешките што ги доставуваа националните технички совети во изминатиот период. Една од прифатените предлози е продолжувањето на времетраењето на сертификатот, од две на три години, со тоа што се воведува и реализација на две контроли на во овој тригодишен период, преку кои ќе се утврдува дали општината во континуитет ги спроведува стандардите стекнати при сертификацијата. Исто така, на веб страницата на БФЦ СЕЕ (<http://bfc-see.org>), без да се влегува во електронскиот систем, ќе биде поставен и прашалник со чие пополнување секоја заинтересирана општина ќе може да се самоевалуира и да го утврди степенот на подготвеност, односно нивото на пријателската насоченост на општинската администрација кон својата бизнис заедница. Користењето на овој електронски систем ќе биде единствен и задолжителен за сите општини од регионот кои ќе се пријават и процесот на БФЦ сертификацијата ќе го започнат по 1 јануари 2017 година.

ipants shall be enabled; higher transparency in the procedure shall be ensured; set deadlines shall be observed; and a larger database shall be created, including possibilities for better exchange and promotion of good practices among municipalities of the region. All the countries that are part of the BFC Programme (Macedonia, Serbia, Croatia, Montenegro, the Federation of Bosnia and Herzegovina and the Republic of Srpska) will be able to use the system in their own language. Namely, the software is based on the third, in a row, edition of the BFC Handbook, which has absolutely been prepared and encompasses certain novelties to the Programme that rest on recently submitted remarks by national technical secretariats. One of the approved proposals is the continuation of the certificate's validity period from two to three years, by which two supervisions will be introduced and carried out throughout this three-year period, which as such, will determine whether the municipality is continuously implementing the standards it has acquired with the certification. Moreover, on the website of BFC SEE (<http://bfc-see.org>), without having to log in into the electronic system, a questionnaire will be uploaded which shall be filled in by each interested municipality that prefers to conduct a self-evaluation and check the level of preparedness, i.e. the level of a business-friendly oriented municipality. The use of this electronic system will be unique and mandatory for all municipalities of the region that will apply and start the BFC certification process as of January 1, 2017.

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

КОНТАКТ ИНФОРМАЦИИ:

тел. +389 (0)2 30 99 033 | факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk

CONTACT INFORMATION:

tel. +389 (0)2 30 99 033 | fax: +389 (0)2 30 61 994
St. Copenhagenka, No. 5, P.O. Box 32, 1000 Skopje, Republic of Macedonia
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk